Egyház és állam kapcsolata

Internetes közvélemény-kutatás

Készítette: Szemlélek Alapítvány
a DOPPIO Creative Kft. szakmai hozzájárulásával

2022 tavasz

I.

A felmérés célja

Az elmúlt esztendőkben egyre erősödő társadalmi kihívásokra válaszolva a Szemlélek Alapítvány úgy döntött, hogy 2022-re tematikus évet hirdet meg, amely átfogó, gyakorlatias megoldást igyekszik kínálni a sokak életét érintő problémákra. Fő célkitűzésként a békésebb közbeszéd előmozdítását jelöltük meg, amely indulatos üzengetés helyett higgadt, érveken alapuló párbeszédre hívja meg a magyar nemzet közösségének tagjait, a keresztény értékrend alapjain állva.

Ennek a célnak a szolgálatában számos korszerű kommunikációs lehetőséggel kívánunk élni: podcast sorozatot indítottunk fontos össztársadalmi témákban, videóinterjúkat készítünk példaértékű személyekkel, helyszíni riportokban mutatjuk be az összefogás, irgalmasság, segítségnyújtás jó gyakorlatait.

2022 elején indított internetes közvélemény-kutatásunk ebbe a sorba illeszkedik be. Az volt a szándékunk, hogy a bárki által szabadon kitölthető kérdőív és annak összesített eredménye olyan építő párbeszédet indítson el, amely elősegíti egyház és állam kapcsolatának fejlesztését.

A kutatás célját és módszertanát illetően egyaránt összhangban van Ferenc pápa azon törekvésével, amellyel életre hívta a katolikus világegyházban jelenleg zajló szinodális folyamatot. Az egyházfő szerint a három fő feladat: találkozás, meghallgatás, felismerés. Részletesebben így fejtette ki a szinodalitás lelkületét 2021. október 10-én tartott homíliájában Ferenc pápa:

„...arra kapunk meghívást, hogy a találkozás művészetének szakértőivé váljunk. Nem arra, hogy rendezvényeket szervezzünk vagy elméleti előadásokat tartsunk a problémákról, hanem mindenekelőtt arra, hogy időt szánjunk az Úrral való találkozásra, és elősegítsük az egymással való találkozást. (…) Igazi találkozás csak meghallgatásból születik. (…) A találkozás és egymás meghallgatása nem öncélú, nem hagyja a dolgokat úgy, ahogy vannak. Ellenkezőleg, amikor párbeszédbe bocsátkozunk, megkérdőjelezzük magunkat, útra kelünk, és a végén már nem vagyunk ugyanazok, mint korábban, megváltoztunk.”

Mi, keresztény hívek abban a reményben nyújtjuk át ezt a tanulmányt, hogy a magyarországi keresztény egyházak papjai, lelkészei, különösen az egyházi vezetők a visszajelzésekkel találkozva, a válaszadók észrevételeit meghallgatva felismerik a jelen állapot jellemzőit és azt is, hogy milyen döntéseket szükséges meghozniuk ezen felismerés alapján.

Azt gondoljuk, hogy több ezer ember és több tucat szakértő véleménye már önmagában is érték. Nem állítjuk, hogy a beérkezett válaszok Magyarországon mindenhol, mindegyik egyházon belül és ugyanolyan mértékben érvényesek lennének. Tudomásunk szerint azonban ezekben a kérdésekben, ilyen típusú felmérésre egyházainkon belül még nem került sor. Éppen ezért további kérdőívek megalkotására, plébániai fórumok vagy más, párbeszédre alkalmas felületek megnyitására, az egyházon belüli érdemi párbeszéd támogatására mindenképpen alkalmasak eredményeink.

A felmérés módszertana

Felmérésünket két, egymástól jól elkülöníthető szakaszban és körben hirdettük meg. Az első lépcsőfok egy nyilvános kérdőív volt, melyet anonim módon, online formában, a „Google Űrlapok” alkalmazás segítségével lehetett kitölteni 2022. február 21. és március 10. között.

Felmérésünk második szakaszában megküldtük az online kérdőív eredményeit egy előre kiválasztott szakértői körnek (közigazgatási szakember, egyetemi oktató, szerkesztő, újságíró,

egyházi fejlesztő stb.), akiket megkértünk, értékeljék a beérkezett válaszokat. Arra voltunk kíváncsiak, hogy ők mint a területen jártas, alapos rálátással bíró szakemberek, meg tudják-e erősíteni a hívek által adott visszajelzéseket, illetve azt is megkérdeztük tőlük, milyen megoldási javaslatuk van a feltárt problémákra. Ahogyan a nyilvános kérdőív kitöltőinek, úgy szakértőinknek is megadtuk a lehetőséget véleményük bővebb kifejtésére, anonim módon.

Módszertana alapján kutatásunk nem minősül reprezentatívnak, azonban annak eredménye további lépések jó kiindulópontja lehet. A többségében keresztény és vallásgyakorló kitöltők visszajelzései valós tapasztalatokon alapulnak, és álláspontunk szerint azért is fontos komolyan foglalkozni a véleményükkel, mert jórészt „belülről" adnak visszajelzést egyházaink működése, az állammal való viszonyuk tekintetében.

A statisztikai reprezentativitás fő akadálya abból fakad, amit maga a felmérés is tükröz: a hazai keresztény valóság megismerhetősége, az egyházak működésének átláthatósága korlátozott. Ezen tényszerű adottság miatt nincs olyan információs alap, amely megbízható vonatkoztatási pontot jelentene: nem tudni biztosan, mihez képest lehetne reprezentatív egy magyar keresztény közösségeket érintő kutatás.

Jelen tanulmány felépítése

Nyilvános kérdőívünk összefoglaló eredményét közzétettük a Szemlélek magazin felületén, és jelen tanulmány II/A. részét is ez alkotja. A II/B. rész tartalmazza az összes kérdést és választ, valamint megfogalmazott véleményt, mely online kérdőívünkre beérkezett.

A második, „szakértői" kérdőív eredményeinek összefoglalását a III/A. rész, a szakértőknek feltett kérdéseket és beérkezett válaszokat a III/B. rész tartalmazza.

II/A.

Összefoglaló

az egyház és állam kapcsolatáról készített internetes közvélemény-kutatás eredményéről

2022 februárjában indítottuk el online felmérésünket, melyben arra voltunk kíváncsiak, mit gondolnak a magyar emberek az egyházak és az állam jelenlegi kapcsolatáról: érvényesül-e az állam és az egyház szétválasztásának elve; átlátható-e az egyházak gazdálkodása; mennyire várható el az egyházak lojalitása az állami támogatásért cserébe; igaz-e az állítás, hogy egy keresztény csak jobboldali, konzervatív politikai értékekkel azonosulhat; de azt is megkérdeztük, szabad-e egy papnak politikussal fotózkodnia.

A kérdőívet kitöltőknek lehetőséget adtunk arra is, hogy az általunk feltett kérdéseken túlmenően kifejtsék a témával kapcsolatos véleményüket. Nézzük az eredményeket!

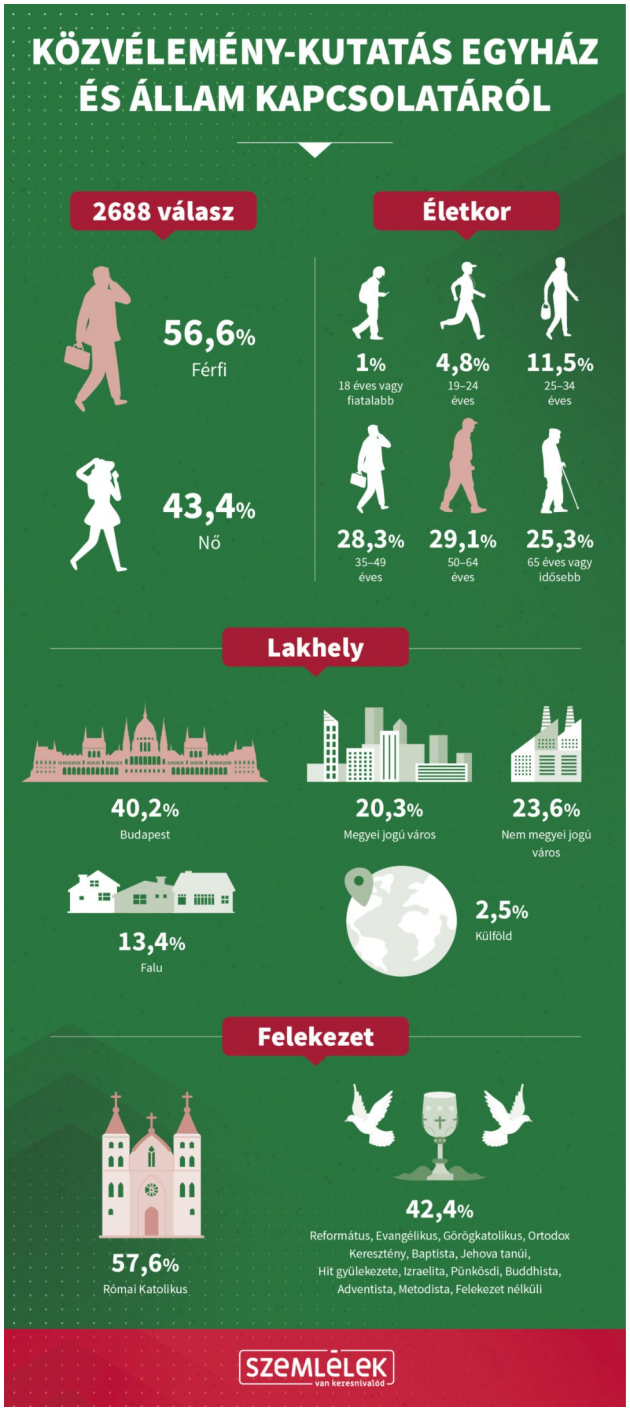

Felmérésünk legfontosabb súlyponti megállapításai:

– ***A keresztényeknek ma Magyarországon nincs hiteles politikai képviseletük.***
– ***Hiteltelen a politikusok keresztény értékekre való hivatkozása.***
– ***Az államnak csak a közfeladatok ellátásáért szabadna az egyházakat támogatnia, a hitéleti feladatok finanszírozását a híveknek kellene megoldaniuk.***
– ***Jelenleg semmit, vagy alig áldoznak a hívek magánemberként saját egyházaik fenntartására.***
– ***Elfogadhatatlan egy pap nyilvános pártpolitizálása, de politikussal való közös fotózkodás bizonyos esetekben vállalható.***
– ***Átláthatatlan az egyházak gazdálkodása.***
– ***Elfogadhatatlan az egyházi vezetők bizonyos közéleti kérdésekben való hallgatagása.***

Kik töltötték ki a kérdőívet?

Felhívásunkra összesen 2688 válasz érkezett, mely egy reprezentatív kutatás esetén bőven túlszárnyalná az elvárásokat. Úgy tűnik, hogy a közélettel kapcsolatos véleménynyilvánítás inkább a férfiak műfaja: 356-tal több férfi töltötte ki kérdőívünket, mint nő. Lakóhely szempontjából felülreprezentált volt Budapest és a megyei jogú városok, 68-an pedig külföldről küldték el válaszaikat. A legaktívabb korosztály az 50-64 évesek csoportja volt, őket követték szorosan a 35-49 év közöttiek, a harmadik legnagyobb csoportot pedig a 65 évesek vagy annál idősebbek adták.

Válaszadóink elsöprő többsége hívő és vallásgyakorló ember, csak 17,9 százalékuk vallotta magáról, hogy nem tartozik egyik felekezethez sem, 72-en kifejezetten ateisták. Az első három helyen a római katolikusok (57,6%), a reformátusok (10,2%) és az evangélikusok (3,5%) állnak, de nagyon színes a kitöltők vallási hovatartozása: gyakorlatilag minden, Magyarországon ismert vallási közösség képviselteti magát. Többségük rendszeresen, legalább hetente jár templomba (41,5%), 9,7 százalékuk havonta pár alkalommal, 18,1 százalékuk csak a jeles ünnepeken, 30,7 százalékuk pedig egyáltalán nem látogat szentmisét, istentiszteletet.

Üzenet a politikusoknak: fejezzék be a kereszténységre való álszent hivatkozást!

A kérdőív kitöltőinek legerősebb üzenete a politikusoknak szól. A kérdőív összes kérdése közül ebben értettek egyet a legtöbben: 83,4 százalékuk tartja problémának, hogy a kereszténység, és a keresztény erkölcsre való hivatkozás politikai kommunikációs eszközzé vált. 11,4 százalékuk ugyan elismeri, hogy valóban retorikai fogássá silányult a keresztény etika, de nem tartja ezt ördögtől valónak, és csupán 5,1 százalékuk mondja azt, hogy a kereszténység továbbra is a helyén van a közbeszédben, nem vált a politika eszközévé.

Többen meg is fogalmazták a véleményüket ezzel kapcsolatban:

“Nem szeretem, amikor pártok kisajátítják a keresztény szót. Tudom, hogy ennek több száz éves európai hagyományai vannak, de akkor sem tartom szerencsésnek. Az meg kifejezetten bosszant, ha valamelyik párt a kereszténységre hivatkozva hoz súlyosan kirekesztő, embereket tönkretevő jogszabályokat.”

“Én a közélet és a pártpolitika között érzek különbséget. (…) A problémát abban látom, amikor az iránymutatás valamely párt érdekeit szolgálja, és nem a közjót veszi figyelembe, vagy a társadalom felé való felelősséget, vagy az egyház társadalmi tanítását.”

“Hiteltelenné váltak a magukat keresztségnek nevező politikusok.”

Egy keresztény ember ugyanúgy lehet jobboldali és konzervatív, mint baloldali és liberális

Az egyházi és politikai narratívával talán leginkább szembemenő eredményt az a kérdésünk hozta, miszerint igaz-e az állítás, hogy egy keresztény csak jobboldali, konzervatív politikai értékekkel azonosulhat. A válaszadók 74,5 százaléka szerint az állítás nem állja meg a helyét, szerintük egy keresztény ember ugyanúgy lehet jobboldali és konzervatív, mint baloldali és liberális. Akik inkább tudtak azonosulni az állítással, közülük is a többség (a kérdésre választ adók 20,6 százaléka) azt vallja, hogy a szerintük alapvetően követendő jobboldali-konzervatív értékrend nem jelenthet kizárólagos, teljes azonosulást. A válaszadók mindössze 4,9 százaléka tartja teljes mértékben igaznak a kereszténység azonosítását a jobboldali-konzervatív értékrenddel.

Melyik politikai erő képviseli hitelesen a kereszténység gondolatait és tanításait?

Kérdőívünk kitöltőinek jelentős többsége úgy érzi, hogy őt igaz módon senki sem képviseli a politikában. A válaszadók 70,9 százaléka gondolja úgy, hogy ma Magyarországon nincs olyan politikai szervezet, amely hitelesen képviselné a kereszténység gondolatait és tanításait.

Ha ezt az eredményt összevetjük azzal a már említett elégedetlenséggel, hogy hiteltelen módon ugyan, de a csapból is a kereszténység folyik, valamint azzal, hogy 66,8 százalékuknak személyes tapasztalata van arról, hogy vallási vezetők a szószékről is a keresztény-konzervatív politikai oldal támogatására buzdítanak, a helyzet még drámaibb. Az a 380 válaszadó, akik szerint van ma hiteles politikai képviselete a kereszténységnek, az első három helyen (több pártot is be lehetett jelölni) a Kereszténydemokrata Néppártot (58,2%), a Fideszt (53,9%) és a Mindenki Magyarországa Mozgalmat (17,4%) jelölte meg.

A legmegosztóbb kérdés: az egyházak finanszírozása

Válaszadóinkat egyértelműen az egyházak finanszírozására vonatkozó kérdéseink osztották meg leginkább. Miközben a kitöltők 73,5 százaléka szerint egyáltalán nem, vagy inkább nem valósul meg Magyarországon az állam és az egyház szétválasztása, valamint 67,5 százalékuk szerint egyáltalán nem, vagy inkább nem átlátható az egyházak gazdálkodása, az állami támogatások terén egyértelműen megengedőbbek a többségében hívő emberek.

Csupán 56,9 százalékuk látná az állami támogatások csökkentésében a megoldást, viszont még ők sem tudják igazán, mivel lehetne biztosítani a fenntarthatóságot az egyházak függetlenedése érdekében. A legtöbben ugyanis semmit, vagy 5000 forintnál kevesebbet költenek havi szinten a saját büdzséjükből az egyházak támogatására, 86,8 százalékuk pedig egyáltalán nem, vagy csak kisebb összeggel lenne hajlandó hozzájárulni a jövőben az egyházak fenntartásához.

Rákérdeztünk az egyházak vállalkozói tevékenységére is (mint sportlétesítmények építése és fenntartása, szabadidős centrumok, konferenciaközpontok, szálláshelyek és éttermek üzemeltetése) – a válaszadók nagyjából fele-fele arányban értenek egyet és utasítják el ezt (48,4 százalék teljes mértékben ellenzi, mert szerintük ez nem tartozik az egyház küldetéséhez, 33,3 százalékuk csak bizonyos esetekben tartja elfogadhatónak, de alapvetően ellenzi, 18,3 százalékuk számára pedig teljesen természetes, ha az egyházak vállalkozói tevékenységet is folytatnak).

Elvi szinten egyébként a legtöbben (68%) azzal értenének egyet, hogy az egyházak csak a közfeladatok ellátására kapnának pénzt az államtól, mindössze 15,2 százalékuk szerint van rendben, hogy az egyházak hitéleti tevékenysége is támogatott államilag.

Abban viszont összezárnak a válaszadók (69,2%), hogy ha bármilyen jogcímen is érkezik állami pénz az egyházakhoz, azért cserébe a politika semmilyen lojalitást nem várhat el. 28 százalékuk szerint kis mértékben elvárható a lojalitás, de csak addig, amíg ez nem kényszerből fakad, és mindössze 2,8 százalékuk van azon a véleményen, hogy ahonnan a kenyér jön, oda hűséggel is tartozunk. A jelenlegi állapotot azonban pont fordítva látják a kérdőív kitöltői: 69,5 százalékuk szerint ma az állam teljes mértékben, 19,5 százalékuk szerint pedig inkább elvárja az egyházak lojalitását (3,7 százalék szerint inkább nem, 4,6 százalék szerint egyáltalán nem várja el, 2,7 százalékuk nem tudta megítélni).

Az egyházak legnagyobb bűne a szervilis hallgatás

Az egyházi politizálás körében feltett kérdésünkre, hogy buzdíthat-e egy pap nyilvánosan valamelyik politikai párt vagy oldal támogatására, a többségében hívő válaszadók 74,1 százaléka felelt nemmel, 21,7 százalékuk szerint sem helyes, de vannak olyan helyzetek, amikor nem ellenzi, 4,2 százalékuk pedig kifejezetten támogatja ezt a fajta tevékenységet. A politikussal való közös fotón való szerepléssel kapcsolatban sokkal elnézőbbek voltak a kitöltők: mindössze 25,5 százalékuk szerint elfogadhatatlan az együttes képmás készítése, 64,1 százalékuk szerint bizonyos helyzetben ez elfogadható, 10,3 százalékuk pedig teljesen mértékben rendjén valónak tartja.

Sokkal megosztóbb volt az egyházak közéleti szereplésének mikéntjére vonatkozó kérdésünk. Miközben a válaszadók 85,5 százaléka szerint helyénvaló, hogy az egyház közéleti kérdésekben megnyilvánuljon (a maradék 14,5 százalék egyáltalán nem tartja helyénvalónak), abban, hogy mikor helyes, már nem volt ilyen nagy az egyetértés: mindössze 22,9 százalék várja, hogy az egyház a lehető legtöbb közéleti kérdésben szólaljon meg, 37,4 százalékuk viszont csak akkor, ha kiemelkedően fontos ügyről van szó (a maradék 25,2 százalék a legtöbb esetben támogatja a megszólalást).

Amire közvetlenül nem kérdeztünk rá, de a vélemények ráirányították a figyelmünket, az az egyházak közéleti kérdésekkel kapcsolatos passzivitása. Rengeteg ilyen tartalmú megjegyzést kaptunk válaszadóinktól, melyekből az alábbiakban válogattunk egy csokorral:

“Nem baj, hogy az egyház egy konkrét oldal mellett foglal állást. A kritikátlansággal van viszont baj, nem kicsi.”

“Az egyházak hallgatása még ennél is jobban bánt! Soha nem nyilvánulunk meg, amikor fontos (menekültek, hajléktalanok, rabszolgatörvény, kilakoltatások, stb.), az utolsó “ökumenikus” levél pedig ügyetlen és kirekesztő.”

“Lakhatás, szegénység, iskolák témájában fájó, hogy az egyház hallgat.”

“Az egyház sok olyan témában megnyilatkozik, amelyekben nem lenne feltétlenül szükséges (pl. lombikbébiprogram, a gyermekvédelmi törvénynek az a része, amely az óvodások nemátalakító műtéteire, vagy óvodások, kisiskolások szexuális felvilágosítására vonatkoznak) és gyakorlatilag nem létező problémák. (…) Ugyanakkor a Magyar Katolikus Egyház meg sem mukkan akkor, amikor az Fidesz 5-ös számú párttagkönyvének tulajdonosa a Szentatyát sorozatosan gyalázza.”

“Csalódott vagyok amiatt, ahogy az egyház végigasszisztálta mindazt az erkölcsi és szellemi mélyrepülést, aminek hatására egy gyűlölködő ország lettünk.”

A kezdeményezés itt nem áll meg

Közvélemény-kutatásunk eredményeit egy hosszabb, részletesebb tanulmányban is összefoglaljuk, és minden beérkező válasszal együtt szeretnénk átadni a legnagyobb bázisú magyarországi felekezetek vezetőinek.

Abban a reményben tesszük ezt, hogy elindulhat egy építő, hiteles információkon alapuló, az egész társadalom javát szolgáló párbeszéd a magyar hívők, a keresztény értékrendet magukénak vallók, és az egyházak vezetői között.

Megjelent a Szemléleken: 2022. március 24-én

II/B.

Összes kérdés és beérkezett válasz (a kérdések eredeti sorrendjében):

Ön szerint megvalósul-e az állam és egyház szétválasztása ma Magyarországon?

2 688 válasz

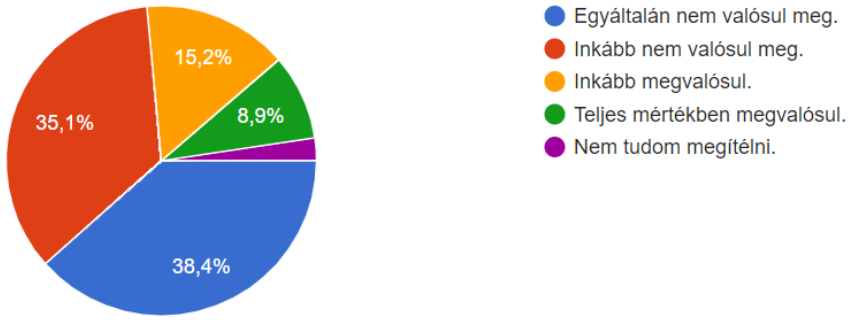

Ön szerint az államnak kell-e támogatnia az egyházak működését?

2 688 válasz

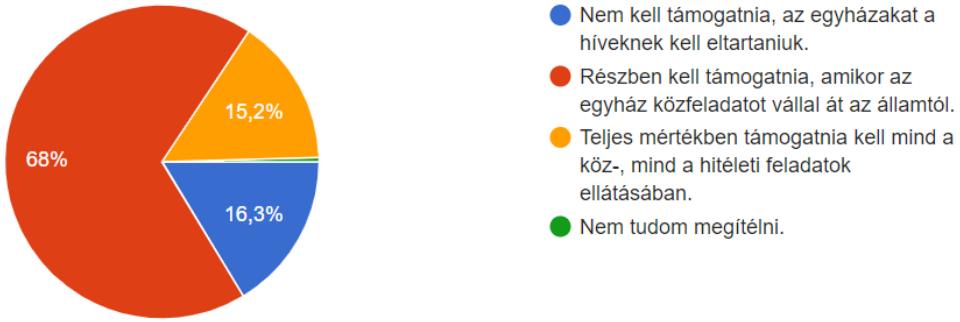

Ön szerint az egyházaknak lojálisnak kell-e lenniük az állami támogatásért cserébe?

2 688 válasz

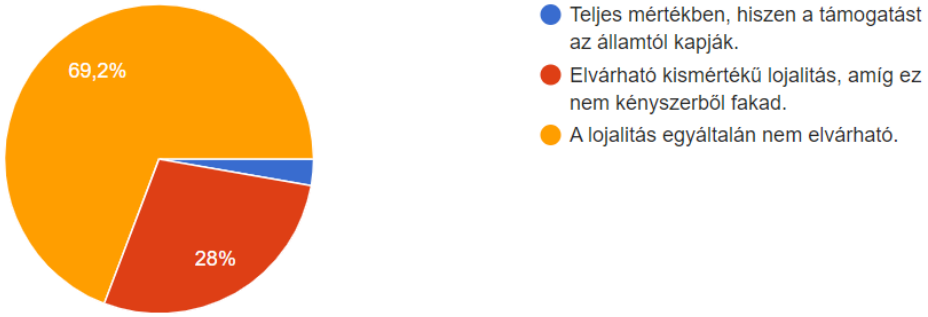

Ön szerint a magyar állam ma elvárja az egyházak lojalitását?

2 688 válasz

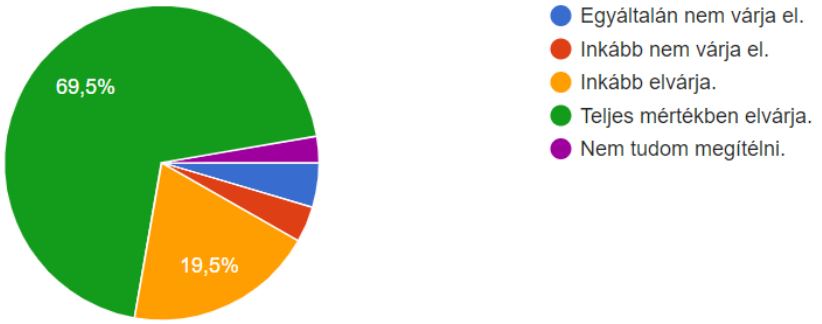

Ön szerint az egyházak gazdálkodása jelenleg mennyire átlátható?

2 688 válasz

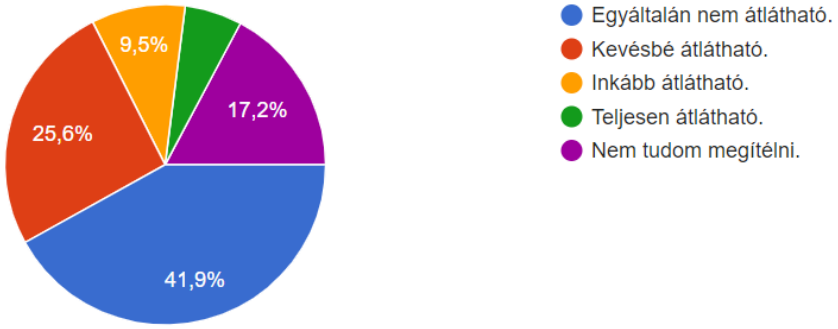

Ön elfogadhatónak tartja-e, ha az egyház állami támogatásból olyan vállalkozói, gazdasági tevékenységeket végez, mint sportlétesítmények építése és fenntartása, szabadidős centrumok, konferenciaközpontok, szálláshelyek és éttermek üzemeltetése?

2 688 válasz

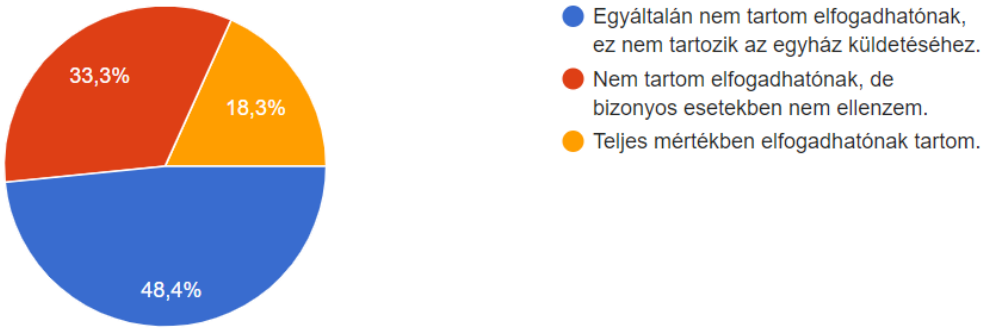

Ön támogatná az egyházak állami támogatásának csökkentését?

2 688 válasz

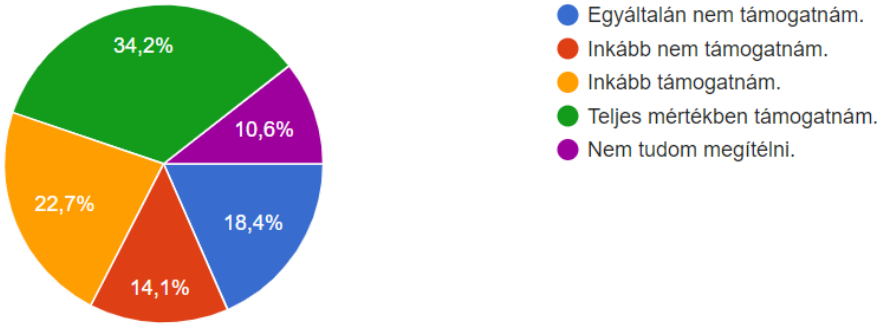

Ön jelenleg saját pénzéből mennyit fordít egy vagy több egyház működésének támogatására havonta?

2 688 válasz

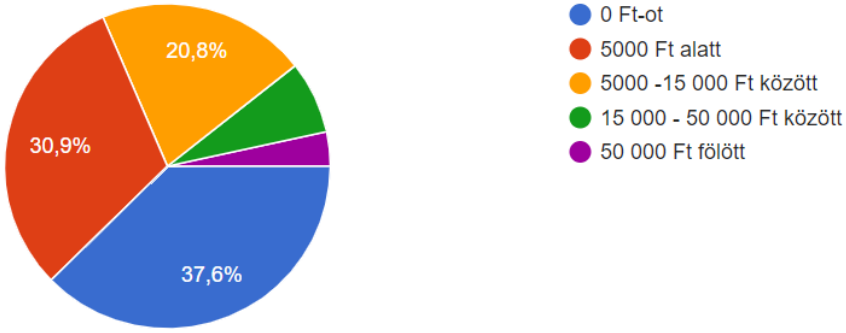

Amennyiben csökkenne az egyházak állami támogatása, hajlandó lenne-e saját pénzéből többet fordítani erre a célra?

2 688 válasz

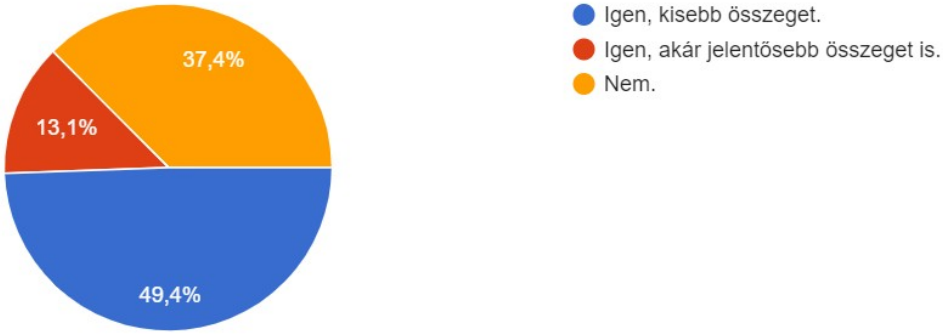

Beérkezett vélemények arra a lehetőségre, hogy a kitöltők saját szavaikkal fejtsék ki, mit gondolnak az egyházak állami támogatásával kapcsolatban (összesen 466 darab beérkezett válasz, ebből 463 darab érdemi):

Valamikor jelentős egyházi vagyon elvétele is része a problémának.

Igazságtalannak tartom, hogy az iskolák és szociális intézmények egyházi fenntartói több egy főre jutó állami támogatást kapnak, mint más fenntartó.

Túl sok az összefonódás, túl sokat politizálnak főleg a vidéki papok.

Kizárólag közfeladatok ellátásáért járjon támogatás, olyan mértékben amilyen mértékben egyéb más szervezeteknek is járna. Ha egy egyház nem tudja saját pénzből finanszírozni a felújításait, épületek építését, közösségi programjaikat akkor oldják meg maguk a fianciális problémáikat és ne az adófizetők fizessék ki.

Amennyiben nem "hittérítő", hanem kizárólag nem vallásos nemzeti kultúra ápolása a cél, a támogatás szükséges

Az egyház főfeladata a szubjektum erkölcsi, etikai nevelése, ehez kérje az állam támogatását.

Az állam megvette az egyházakat.

Az egyházakat tartsák el a híveik!

Nonszensz, hogy az egyházi iskolák dupla finanszirozásban részesüljenek. Nonszensz, hogy olyan előnyre tegyenek szert az állami iskolákkal szemben a közpénzekből, ami lassan behozhatatlan. Elég körülnézni: hogy néz ki ma az egyházi iskolák legnagyobb része (Szt. Angéla háromszor felújítva stb.), milyenek az erőforrásai (pl. Piarista gimnázium, saját balatoni táborral, milliós vitorlásokkal), és ezzel szemben hogy néz ki az átlag magyar állami iskola:(Végtelenül szomorú:(

Hosszútávú rendezés szükséges, amiből amennyire lehet ki kell iktatni minden olyan döntési folyamatot, ami egyik vagy másik felet zsarolhatóvá teszi. Ez az egyházak számára tervezhető, és hasznosabb még akár csökkenő források mellett is. Fontosnak tartanám a közszolgáltatást (oktatás, szociális feladatok, stb.) végző intézmények átlátható finanszírozását, hogy valóban ugyanannyi állami támogatás járjon egyházi és nem egyházi intézménynek, elvéve minden pletyka élét.

A véleményem az egyházi vezetők lojálitásra az allámhoz vonatkozik. Ebben az egyhaz megyeben élek, amelyennek püspöke épit sportcsarnokot, stádiont, éttermet, talan szallódát ís. Egy szegedi templomban már az év közzepén jelen van a veszely, hogy nem lesz elég pénz a fentartásra az év végíg. Miért az allam úgy elfogadja törtenelmi egyházát, mint a gazdassági szereplőt? Legjobb lenne, ha a hivők fentartanak az egyház müködését, mint Lengyelországban (a katolikus egyetemet ís), de itt túl kevés hivö van. Egyháznak a tarsadalmi szerepe ís van, azt kell, hogy az állam finanszirozzon. A püspőkünk gazdasági szerepe káros mint a minta adó és sok szempontból ís: a papi hívatásokra, az egyház tekintelye a hivők és nem-hivők oldaláról nézve (evangelizáció)

Az egyházak kifejezés túl általános. Meg kellene határozni, hogy milyen célokat támogasson az állam. A támogatott célok pedig szolgálják a társadalom előrejutását, illetve biztonságát. Lásd oktatás, egészségügy, műemlékvédelem. Képviseljék a magyar nemzeti értékeket. Azt támogassa az állam, amely felekezet az emberi élet védelmét és a társadalom fennmaradását tartja célnak. Tehát az LMBTQ program támogatására ne lehessen egyház címén állami támogatást kapni. Aki ilyet tesz, az veszítse el a támogatásokat. Tehát, lehessen elveszíteni a támogatást, ha az ellentétes a nemzeti érdekekkel.

Korábban az egyházaknak jelentős vagyona volt, így az abból származó bevétele és a hívek adománya fedezni tudta az egyházak működését. Jelen korunkban számomra az lenne kívánatos, hogy 3 forrásból lássa el magát az egyház: - saját bevételeiből - hívek adományából - közfeladatért kapott állami támogatásból

Szerintem teljesen indokolt, mert fontos minden szempontból.

A Református Egyház vezetőinek szervilizmusa visszataszító. Nyíltan felvállalt Fidesz szimpatizmusuk elfogadhatatlan.

Amennyiben az egyházak keresztényi, humanitárius feladatait látja el, az állam azt támogassa. De papok gazdagodását, egyházi média fenntartását -lásd Németh Sándor, egyes katolikus papok- felháborító. Segítsék a szegényeket, oktassanak, ápoljanak - és ezt fizesse ki az állam.

1.) Az egyházaknak is a számviteli törvény hatálya alá kellene tartozniuk. 2.) Minden pénzmozgást kötelező lenne bizonylatolni, a névtelen KP-s adományt meg kellene szüntetni, helyette sárga csekk vagy pénztári befizetés, névre szólóan, mint minden más civil szervezet esetében 3.) Minden olyan tevékenységet, amelyek nem hitéleti tevékenységek, (pl. kórház, iskola, szociális otthon, gazdasági tevékenység, táboroztatás, épületek fenntartása, múzeumok, ingatlangazdálkodás) kizárólag a már erre létrejött jogi formában kellene végezni: alapítvány, egyesület, nonprofit kft, ezek lehetnek 100%-ban valláshoz kötődők, de jogi értelemben pont olyanok lennének, mint minden más ilyen szervezet. Az egyház mind szervezet kizárólag a szorosan vett hitéleti tevékenységet folytathaná. 4.) Rendszeresen monitorozni kellene a hívők számát: aktív egyházi tagok, egyházhoz tartozók, de hitüket nem gyakorlók, egyházhoz nem kötődő saját hit szerint élő, ateista. Arányosan kellene a költségvetésből biztosítani a különböző világnézetű emberek számára a közösségi lehetőségeket (táborok, közösségi terek) Jelenleg a vallásukat aktívan gyakorló hívek rengeteg közöségi szolgáltatást ingyen kapnak, míg az egyházhoz nem kötődőeknek nincs ilyen lehetőségük. 5.) Amennyiben egy egyházi ingatlan kevesebb mint 70%-os kihasználtságú (templom, közösségi ház, stb), akkor lehetőséget kell adni arra, hogy az adott településen élő nem az adott egyházhoz tartozó emberek is használhassák közözsségi élet céljából az ingatlanokat.

Szerintem nem kell az államtól semmi egyik egyháznak sem. Közszolgáltatási tevékenységükért (pl: közoktatás, közegészségügy,, stb...) jár az állami díjazás. Hitéletre: Az 1944/1989 között elvett vagyon értékének kamatokkal-inflációval megfejelt összege képezzen alapot. Az alap értéke évente az inflációval nőjön. Az alap értékének az 5%-át kapják az egyházak a számlájukra minden évben hitéletre.

Mivel ateista vagyok, ezért inkább a magam világnézetével jobban összeegyeztethető támogatási formákban veszek részt (ami amúgy az állam feladata is lenne). A reszekularizációt ellenzem, de ahhoz is ragaszkodnék, hogy mindenki élhessen alkotmányos szabadságjogaival, így a lelkiismereti és vallás szabadságával is.

Nem szerencsés és nem is etikus a szerepek összefonódása. Az egyház feladata, Jézus tanítása szerint, nem az állam kiszolgálása! Sokkal inkább az emberek lelki, erkölcsi támogatása! Ebbe nem fér bele a befolyásolás, ami ma folyik! Ezért nem járunk sokan templomba és nem támogatjuk az egyházakat! Inkább támogatom Iványi Gábor egyházát, bár tőle meg elvonták a státuszt! Felháborító, ami folyik!

Az államnak vissza kellene adni az elvett ingatlanokat, iskolákat, intézményeket, földeket, mert régen az egyház saját magát fenn tudta tartani, nem volt rászorulva és nem volt kiszolgáltatva semmilyen politikai hatalomnak, akik azért elvárják, hogy a hívek rájuk szavazzanak.

Az egyház az állam része. A magyar állam alapja a keresztény hit és annak terjesztése erősítése.

Csak közfeladatra, szigorú. transzparens működéssel és elszámolással kapjanak támogatást, vallási célra ne- a közösségek tartsák el az egyházaikat, vállalkozzanak, adakozzanak stb.

Többször megtapasztaltam, hogy a pályázatok támogatásából olyan tartalmú programokat valósítanak meg, amelyekben az előadók elsősorban a hatalomban lévők által preferált személyek.

Az egyház nem kapott vissza minden kisajátított ingatlant, és ez az alapja a támogatásoknak.

Segíteni lehetne az önálló gazdasági tevékenységek létrehozását, ami az egyháznak saját bevételt termel, nem adomány vagy állami támogatás.

Egy vállalkozónak par éve van, hogy cége önfenntartó vagy gazdaságos legyen... az egyháznak ezt nem sikerült elérnie több száz év alatt?

Magyarország szekuláris állam... ... kellene, hogy legyen.

Nem tetszik, hogy a történelmi egyházak az állam fennhatósága alatt vannak azáltal, hogy az nagy mértékben támogatja a működésüket. Viszont a támogatás teljes megvonását nem szabad hirtelen bevezetni, előbb a hívekben kellene hogy tudatosuljon, hogy az egyház államtól függetlenedése az ő anyagi támogatásuk függvénye. Meg kellene értetni az emberekkel, hogy a templomba, gyülekezetbe járás fontosabb, mint hogy az állam megtilthassa azt ha úgy tetszik neki (pl. teljes karanténnal).

Ki kellene szállnia az egyházaknak a Fidesz korrupciós politikájából.

Nagy vívmány volt az állam és egyház szétválasztása! A hitélet mindenki magánügye és szabadon kell biztosítani gyakorlását. Ha az állam támogatással beavatkozik, akkor ellenségeskedés keletkezik az egyes hitek között. Erre számtalan háború a bizonyíték. Az állam adóbeszedésből végezze el a közfeladatokat és ne legyen tekintettel a hovatartozásra. Az anyakönyvezés, oktatás, gondozás is közfeladat. Az egyházak a bevételeikből, ha fontosnak tartják, a hitéleten túl fedezzék a karitatív tevékenység költségeit.

- Az egyház(ak) feladatkörébe, profiljába nem tartozik bele, hogy éttermeket, sportpályákat létesítsen és/vagy tartson fenn. Az állam viszont támogassa, ha olyan tevékenységet végez, ami állami feladat (is) lenne. Ide tartozik a műemlékvédelem is... - Az egyháznak elsősorban Isten kinyilatkoztatott akaratával, igéjével összhangban és a saját lelkiismerete szerint kell cselekednie - teljesen függetlenül attól, hogy kap-e állami támogatást vagy sem. Isten és az Ő "ügye" nem eladó, nem üzleti kérdés. - Nyilvánvaló, hogy ha nagyobb vagy teljes függetlenséget szeretnénk az államtól, akkor a híveknek jobban bele kell nyúlniuk a zsebükbe. Én ezt szívesen megtenném egy szerény, krisztusi egyház érdekében, ami nem a klérus vagy mások luxuskiadásait támogatja.

Mindenkinek joga van megélni a hitét, de azt ne állami költségvetésből tegye.

Azt gondolom, a másik dolog, amibe a közfeladatok ellátásán kívül az államnak be kell segítenie, az egyházi műemlékek védelme. Vannak olyan országos jelentőséggel bíró templomok, akár más épületek is, amelyek állagmegóvását, fenntartást nem tudná teljes mértékben egy helyi közösség finanszírozni, ilyen pl. akár a fóti templom is. Ezek az épületek mindannyiunk számára érték, ha tönkre mennének, az ország lenne szegényebb. Itt elvárható lenne bizonyos esetekben a támogatás. Elképzelhetőnek gondolnám akár azt is, hogy aki nem akar nyilatkozni SZJA-ja egyházaknak felajánlható 1%-áról, támogathatná ezzel az 1%-kal az egyházi műemlékvédelmet, akár célzottan egy épületre vonatkozóan.

Történelmi és kulturális örökségünk (felelősségünk), hogy a mindenkori államnak támogatnia kell az egyház közfeladatait és amennyiben lehetőég van rá, akár a pasztorális élet programjaiban is financiális segítséget nyújtson.

Egyes egyházak túlságosan befolyásolni akarják a híveket politikai ügyekben.

Megítélésem szerint az egyházaknak SEMMIFÉLE állami támogatást nem szabadna kapniuk. Működésüket finanszírozzák a híveik. Az egyházak semmiféle közfeladatot NE vállalhassanak át az államtól, illetve önkormányzattól: minden közfeladatot a közhatalmat gyakorló intézmények lássanak el.

Ingatlankezelő képzés a teológián, minél több egyházi ingatlant vissza, felújítása esetleg állami pénzből, az egyház hasznosítsa, a gyülekezeti élet (papok/lelkészek fizetése, ingyen telefon, rezsi stb.) állami támogatása szűnjön meg, az iskola-óvoda-hajléktalanszálló támogatása pedig annyi, mint a többi szekuláris intézményé

Egyházak - hasonlóan civil szervezetekhez, konkrét projektre pályázattal szerezhetnének támogatást.

Bízom abban, hogy az egyházak rendszeres és jogos támogatása önzetlenül zajlik az állam részéről.

A vallás és a politika összefonódása még nem vezetett jóra a történelem folyamán.

Csak az államtól önként átvállat feladatokra kapjanak állami támogatást. És az adó 1 %-át.

Egyetértek a sokszor emlegetett "állvány versus bálványimádás" kérdésével. Az egyházaknak szükségtelenül nagy épületei vannak, amelyek az előző évezred uralkodó egyházának omladozó és bomladozó szimbólumai. A "szolgáló egyháznak", Krisztus követőinek és utódainak erre nincsen szükségük. Nagy kérdés a műemlékvédelem, de az elmúlt 10 évben megvalósult elképesztő mértékű állami támogatást felhasználó építkezések rosszul elköltött közpénzt jelentenek. Az egyház lelki, missziós tevékenysége, a társadalom peremére szorultak felkarolása, a sokszorosan hátrányos helyzetűekkel való személyes foglalkozás sokkal fontosabb lenne az egyház és társadalom jelenét és jövőjét illetően. Ebben bizonyos speciális területen el tudom fogadni közpénzek ellenőrzött felhasználását. A népegyházi keretek lebontása és missziói egyház felépítése pedig elsősorban vagy kizárólag a társadalom, egyháztagok személyes anyagi felelősségvállalásából kellene, hogy megvalósuljon. A rókáknak barlangja van, az égi madaraknak fészkük, az ember fiának pedig nincs hova fejét lehajtania.....

A hívek leszoknak arról, hogy az egyház az ÖVÉK.

Ha átláthatóbb és kiszámíthatóbb lenne, nem pedig az aktuális kormány vagy egy-egy "erős ember" kegyeitől függene, hogy mire és mennyi pénzt kapnak az egyházak, szerintem mindenkinek jobb lenne.

Kicsit fonák a helyzet, mert ha célnak tekintjük, az egyházak teljes önállóságát, akkor a jelenlegi felállás szerint, ha az egyházak teljesen önfenntartóvá akarnak válni, akkor saját üzleti tevékenységre is szükségük van (régen földvagyonnal rendelkezett, amiből jövedelme származott). Ehhez kellhet egy állami "kezdő löket", amit viszont nem szabad bírálni, ha végülis az eszményi cél elérését szolgálja.

Az adott támogatásokért cserébe gyakran kompromitálja az egyház az Krisztusról szóló üzenetet...

1% felemelése

Nagyon szánalmas, ahogy az egyházak a pénzért cserébe teljesen be vannak csicskulva a hatalomnak. A krisztusi elvekkel szemben csak megy a mély hallgatás közéleti témákban, amikor a jelenlegi hatalom különböző társadalmi csoportokat célcsoportként vegzál már tíz éve. Semmi nyílt levél vagy állásfoglalás. Vétkesek közt cinkos, aki néma.

Fontos és jogos a támogatás, ha az odaítélése és az elszámolás is teljesen átlátható, és a valóban egyházi jellegű közösségek számára kiegyensúlyozottan elérhető. Ne alanyi jogon vagy ismeretség révén járjon, hanem kelljen rá pályázni egy könnyű és jól átlatható rendszerben, minimális adminisztrációs plusz terheléssel. Semmi szín alatt ne lehessen cserébe lojalitást várni a kormány vagy az adományozó felé. Nagyon szomorú látni, hogy igyekszik megvenni a hatalom Krisztus egyházát. Többet árt a támogatásokkal, mint használ. Reméljük ők sem erősebb hatalom, mint a pokol kapui.

Nagyon fontos az egyházak jelenléte és tevékenysége a társadalom lelki egészsége és az elesettek szempontjából! Ezért kell támogatni.

Az egyházakat saját híveiknek kell fenntartaniuk. Ebben az esetben az egyházak is foglalkozhatnak vállalkozással.

Az egyházak állami támogatásának - ha az nem a hitéletre vonatkozik - ugyan olyan feltételekkel kell történnie, mint bármilyen egyéb gazdálkodási tevékenységnek vagy közfeladat ellátásának. Ilyen esetekben az egyház is csak egy szervezet, társaság a sok közül, csak más összetételű a tagsága, alkalmazotti köre. Ilyen tevékenység esetén nem több, nem kevesebb, mint bármely más civil szervezet.

Ha állami feladatot lát el, akkor indokolt a támogatás.

Mélyen hívő emberként nem tartom elfogadhatónak, hogy a jelenlegi kormány erkölcstelen támogatásokkal (szegedi futballstadion stb) és nyomásgyakorlással próbálja az egyházakat és rajtuk keresztül a híveiket maga mellé állítani.

Hiányzik az altrulizmus (önzetlen segítő készség, esetenként önmaga kárára is) a nagy egyházak részéről, csak a hatalom, a pénz, lélekkufárok!

A vallási életet nem tudják megvalósítani gyülekezeti szinten. Úgy gondolom a szociális háló, mint idősgondozás, illetve a nagyobb támogatás érdekében egyházakhoz "áttolt" iskolák vegytisztán a pénzről szólnak. Én magam a saját egyházközségem brutális korrumpálódása és a hitélet elhanyagoltsága miatt nem tudom támogatni a vallási életet, ami különben amúgy is egy avitt, korszerűtlen módban maradt. 2022-ben egy 1930-as évek hangulata nemhogy káros, de még érvénytelen is.

Gyalázatos az egyházak viselkedése, teljes mértékben szembe megy az eredeti küldetésükkel.

Korrupttá tesz bennünket.

Néhány kérdésre elég nehéz volt a véleményemet kifejező választ adni, ennél érdemes körültekintőbben összeállítani a kérdőívet. Katolikusként nem gondolom célnak az egyházak anyagi lebénítását, az viszont fontos, hogy az egyházak semmilyen függőségi kapcsolatban ne legyenek az államtól, illetve hívő és nem hívő azt lássa, hogy az egyházak inkább szerény anyagi helyzetben vannak, és ehhez képest nagyon értékes társadalmi és hitéleti tevékenységet végeznek, mint fordítva.

Amíg a papok a szószékről hirdetik, hogy kire kell szavazni. Ameddig valakit azzal fenyeget a papja, hogy ha nem arra szavazz, amit ő mond neki a pokolra kerül. Addig szerintem nyugodtan fel lehet függeszteni őket. Rengeteg visszaélés van és azért nem vizsgálják ki mert pap. Konkrétan, amivel lehet, visszaélnek.

Az átláthatatlanságot látom a legnagyobb problémának és azt, hogy a közbeszerzési törvény sem vonatkozik az egyházra pedig nagyon jelentős mennyiségű közpénzt kezelnek.

Az ingyen pénzt mindenki korrupt módon használja fel, mert nem dolgozott meg érte. Sok presztízs beruházást láttam már az egyházaknál. Az egyházi vezetők, jobban kihasználják az alkalmazottaikat, hogy több maradjon a vezetők urizálására.

Felháborító, hogy ez a jelenség egyáltalán létezik. Szerződésb4en vállalt közfeladatért jár pénz, másért egyszerűen elképesztő, hogy egyáltalán felmerül.

Amennyiben csökkenne az egyházak állami támogatása, hajlandó lenne-e saját pénzéből többet fordítani erre a célra? kérdés így egyszerűen nem válaszolható meg! Minden attól függ! A támogatásból pedig kimaradt, az SZJA. Az is beleszámít? vagy csak a perselypénz?

A vallás magánügy. Senkit nem érhet sem a vallásossága (bármilyen hitről legyen szó), sem a vallástalansága miatt semmiféle hátrány és semmiféle előny. Vallási alapon nem engedhető meg semmiféle közszolgáltatás!

Az elvet ingatlanokért cserébe számomra egyértelmű, hogy az államnak támogatnia kell az egyházak működését.

A jelenlegi Fidesz-KDNP állampárt mindent leural, megvásárol, megfélemlít. Így az egyház a párt részévé válik és nem tudja betölteni igazi feladatát.

Közfeladatok átvállalása, elesettek támogatása, akár munkával is a korábban említett létesítményekben, láthatóbb közhasznú tevékenység a nagyobb elfogadottságot segítené. Iskolákat példaértékűen működtet, indokolt a támogatásuk. Továbbá a több évtizedes elnyomás kompenzálására, hogy a helyét ismét megtalálja a társadalomban.

Az 1%-kal eddig is "hozzájárultam".

Az egyházakat tartsák el a hívek!!! Nincs szükség olyan egyházakra, amelyek az állam lekötelezettjei!!!! Nincs szükség olyan egyházakra, amelyek misén, istentiszteleten, stb. fennen hirdetik, hogy választáskor melyik pártra és melyik párttagra kell a híveknek szavazni!!!!!

A jelenlegi állami és egyházi vezetők kizárólag saját érdekük, gazdagodásuk és uralkodni vágyásuk miatt észrevételem okafogyott. Az egyház (Pl. Dr. Erdő és csapata) már nem a hit és szeretet oszlopa, hanem a diktatórikus hatalom (Orbán és csapata) kritika nélküli kiszolgálója - primitív megfogalmazás, de inkább csicskája.

Az állam egyszerűen megvásárolta a nagy egyházakat. Hol voltak az egyházak a menekültválság idején? És hol vannak most, amikor Iványit támadják? 2011-ben sem álltak ki a kicsikért. Szégyen.

Az én véleményem szerint a jelenleg működő rendszer árt az egyházaknak mert ellene fordítja a nem hívőket és ne felejtsük el mi hívő emberek kisebbségben vagyunk !

Úgy gondolom, az egyházaknak függetlenül kellene működnie az államtól. Minden jelentősebb támogatás a függőséget épít.

A kommunista pártállam megfosztotta az egyházakat gazdasági hozamot termelő vagyonuktól. Az egyházak nemzeti értéket teremtenek! Közhasznú tevékenységeik, az épületeik fenntartása minden állampolgár érdekét szolgálja!

Felháborító, hogy az egyházi iskolák nagyobb támogatást kapnak, mint az államiak. Az is, hogy az egyház politizál. Az egyháznak semlegesnek és függetlennek kell lennie. Hívő vagyok, de ami most zajlik, amiatt elkerülöm az istentiszteleteket.

Célszerűbb lenne, ha saját híveik támogatnák átlátható módon. Az állam csak közfeladat ellátásra adjon pénzt de ugyanannyit, mint minden más szervezetnek, önkormányzatnak.

Közfeladat (iskola, kórház, hasonlók) fenntartására, illetve műemlékek védelmáre kapjon az egyház ugyanolyan normatívát, mint a többi ellátó, a hitéleti kiadásokat fedezzék a hívők!

Az adott egyház Magyarországon való jelenlétének függvényében teljes mértékben elvárható az államtól a támogatás, hiszen többszázezer állampolgárt érint. Véleményem szerint azzal sincs gond, hogy az egyház különböző létesítmények finanszírozásába fekteti a vagyonát, hiszen ilyen jellegű feladatai is vannak. (Ld. menekültellátás, szegénygondozás, hajléktalangondozás, egyéb szociális tevékenységek.) Viszont egyértelműen az a véleményem, hogy az egyházaknak teljes mértékben ki kell maradniuk a napi politikából. Nem hangoztathatják az uralkodó hatalom propagandáját, hiszen nem ez a dolguk! Azért nem várható el semmilyen szintű lojalitás a kormányzó hatalom felé az egyházak részéről, mivel a támogatás elsősorban a hitüket gyakorló állampolgárok felé kell hogy irányuljon, nem pedig az adott egyház gyarapodására, gazdagodására.

Az állami támogatás mindenképpen rossz fényt vet ránk, akkor is, ha a legjobb módon kerülnek felhasználásra e pénzek.

Hibás megközelítésnek gondolom az állami támogatást. Az egyházakat teljes egészében el kell különíteni az államtól. Az állam maximum a műemlékek állagmegóvásába kapcsolódjon be, de azt is teljesen átlátható módon, és akkor, ha cserébe az egyház lemond az adott ingatlan tulajdonjogáról, és csak használja, de nem tulajdonolja azt a jövőben.

Abban az esetben támogatnám saját forrásból az egyházamat, ha a pénzügyeik teljes mértékben átláthatók lennének.

Legjobb tudásom szerint most 33 egyház kap több-kevesebb állami támogatást működésük fenntartásához. De van olyan egyház, melynek a támogatását megszüntette a magyar állam. Konkrétan a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösségre gondolok. Ennek az egyháznak a magyar állam közel 12 milliárd forinttal tartozik. Ezt az összeget újra biztosítani a MET-nek. Mivel a pénzügyi helyzete Magyarországnak a választás utáni időben kivéreztetett állapotban lesz, ezt részletekben adagolva az egyháznak, részben a többi egyház terhére. Rehabilitálni a MET státuszát! A többi egyház támogatását részben továbbra is állami támogatásból, /tekintve a nemzeti öntudat, kulturális hagyományra való tekintettel/ részben az egyházi tagok bőkezűbb önkéntes adakozásából biztosítani! A támogatási pénzt kizárólag csak a közösség javára fordítandó! Az egyházak politikai érdekből való támogatását nem támogatom. Az egyházi eseményeken politikusok részéről a lebonyolítói szerep betöltését megtiltanám. Pénzt külföldi, magyar egyházaknak kimondottan a szervezetileg csúcsán lévő egyházi vezetőnek adnám oda, és annak pénz elosztását őrá bíznám, az felhasználásáról való elszámoltatást őrajta keresztül kérném számon. Az elosztás hogyanját ellenben nem kérném számon. Az legyen az adott egyház belső ügye! Azt semmi esetben sem, hogy a magyar kormány xy település részére xxxx összeget adott településük templomának felújítására, építésére, tevékenységének támogatására stb.

Sokan elfelejtik, hogy az államosításkor az egyházaktól gyakorlatilag mindent elvettek. Ezeket a javakat aztán töredékesen ill. lepusztult állapotban adták vissza évtizedekkel később. Volt, amit vissza sem tudtak adni, mert nem volt kinek: addigra a szerzetesek és apácák megöregedtek vagy meg is haltak. Ezt kompenzálandó kapnak az egyházi iskolák pl. több támogatást.

Az egyházat támogassák a hívők. Akinek semmit nem ad, az miért támogassa? Mozijegyet is csak annak kell venni, aki bemegy egy előadásra.

Borzasztónak tartom, hogy az állam megveszi az egyházakat kilóra. Az egyházak így nem tudják betölteni társadalmi szemléletformáló tevékenységüket.

Csökkentsék nullára.

Államilag fenntartott ingatlanban, állami támogatásból - állami fizetéskiegészítéssel - jótékonykodni álságos képmutatás. (+ gépjárműadó kedvezmény, jövedelemadó kedvezmény..) Ha már néven kell nevezni, a kormány korrumpálta az egyházakat, és így nehéz a tartást megőrizni. Bár a gerinc másutt is egyre kevesebb.

Sok szempontból az egyház a gyerekbántalmazás melegágya. Pokolról tanítani gyerekeket bőven kimeríti azt. Végtelen egoizmus és nárcizmus nem erény. Iskola és az egyház nem kompatibilisek. Kivétel lenne, ha egyházi iskolákban az összes vallás elfogadásáról tanítanának.

Ez a közpénz átcsatornázása magánkezekbe. Magyarul lopás. 90%ban.

Véleményemet kizárólag a keresztény felekezetekre vonatkoztatom. A többi helyzetéről nincs információm. Véleményem szerint az állam által finanszírozott egyház fából vaskarika, és alapvetően szembe megy Jézus Krisztus tanításával: "Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az Istené!", azaz a kettőnek nem szabadna, hogy köze legyen egymáshoz. Az ördög nagy trükkje volt ez, hogy így alakult...

Nem tett jót soha az egyházaknak, ha összefonódtak a regnáló hatalommal. Természetesen nem azt szeretném, ha mártírok születnének az egyházüldözés miatt, de a mostani helyzet sajnos azt mutatja, minél lojálisabb egy egyház a kormánnyal, annál több anyagi támogatásra számíthat.

Az egyházak társadalmi tevékenységeit illetően sok esetben a tagok fokozott aktivitására, anyagi támogatására és szolidaritására alapoznék. (pl. önkéntesség, személyes mentorálás, segítség)

Felháborítónak tartom, hogy az én adómból is több pénzt kapnak az egyházi iskolák, mint az államiak, és az én gyerekem rosszabb ellátást kap az állami iskolában, mint az egyháziba járó társai. Ha a hívők jobb ellátást akarnak a saját gyerekeiknek, fizessék meg. Ne az én gyerekem rovására kapjanak jobb képzést.

Ön támogatja, hogy egy pap nyilvánosan egy politikai párt vagy oldal támogatására buzdítson?

2 688 válasz

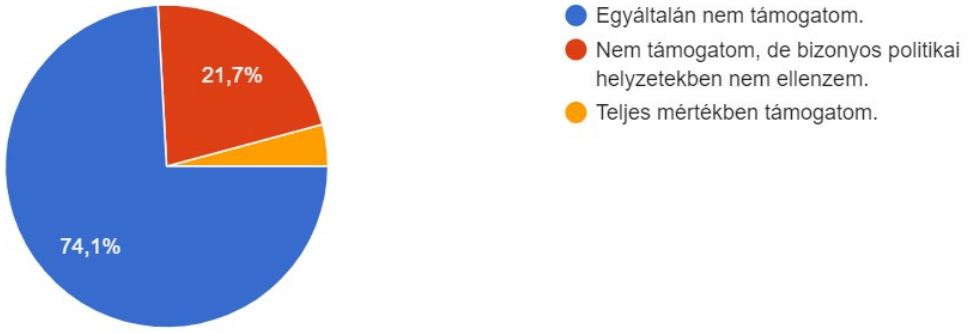

Elfogadhatónak tartja-e, hogy egy pap nyilvánosan politikussal mutatkozzon, esetleg politikussal közös fotón vagy videón szerepeljen?

2 688 válasz

Támogatja-e, hogy az egyházak közéleti témákban véleményt nyilvánítsanak?

2 688 válasz

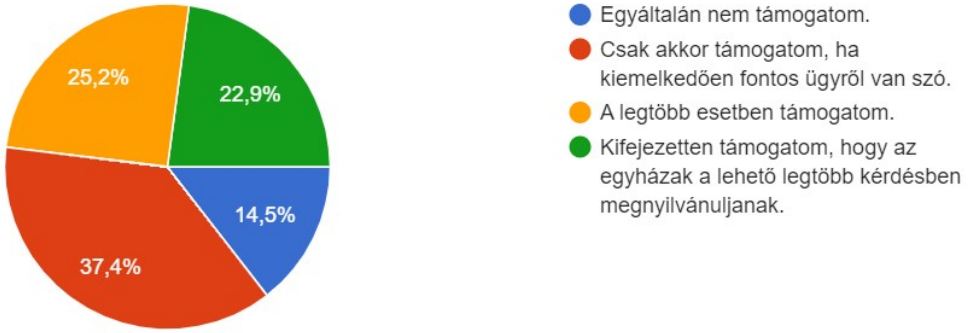

Ön szerint probléma-e, hogy a kereszténység, a keresztény erkölcsre való hivatkozás politikai kommunikációs eszközzé vált?

2 688 válasz

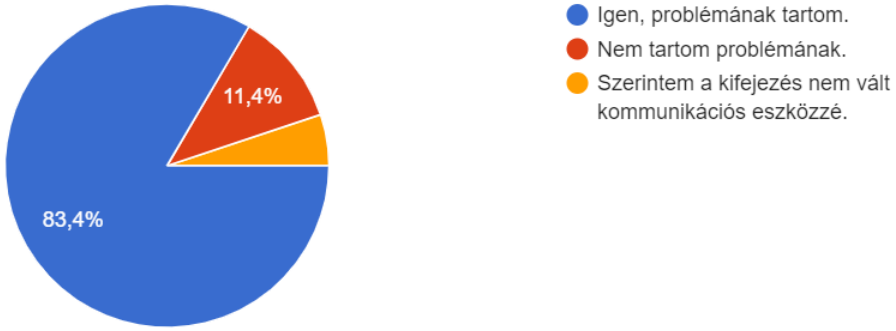

Ön szerint van-e olyan politikai szervezet ma Magyarországon, amelyik hitelesen képviseli a kereszténység gondolatait és tanításait?

2 688 válasz

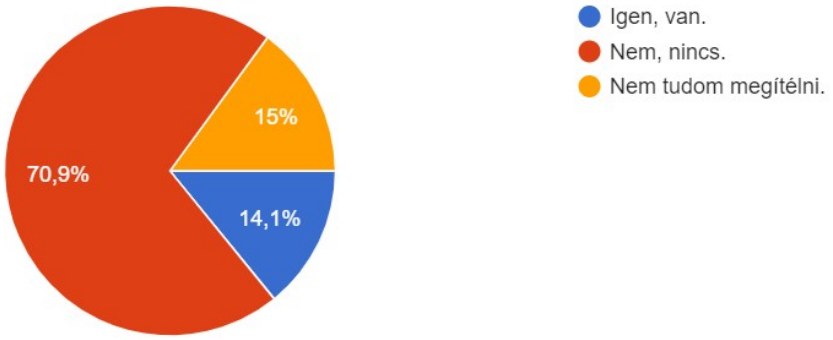

Az alábbi szervezet(ek) közül jelölje meg, melyikre gondol! (többet is megjelölhet)

380 válasz

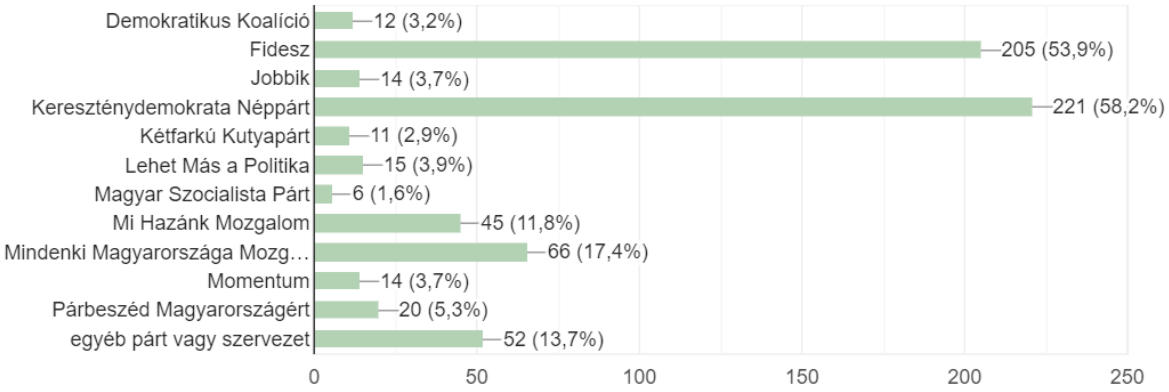

Ön szerint igaz-e az az állítás, hogy egy keresztény csak jobboldali, konzervatív politikai értékekkel azonosulhat?

2 688 válasz

Ön szerint az idén áprilisban tartandó országgyűlési választás:

2 688 válasz

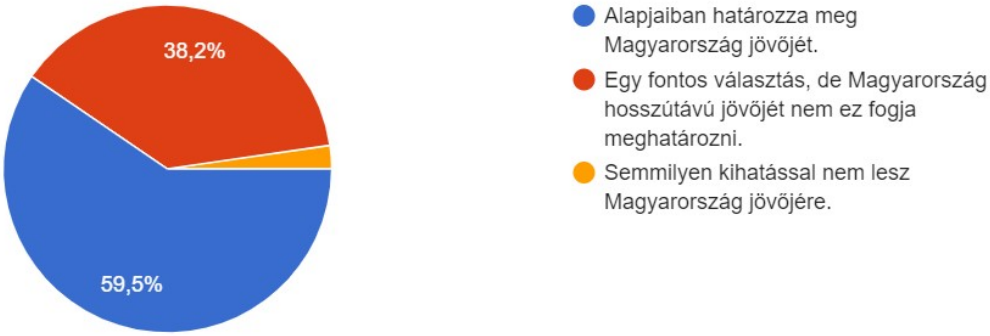

Az Ön neme:

2 688 válasz

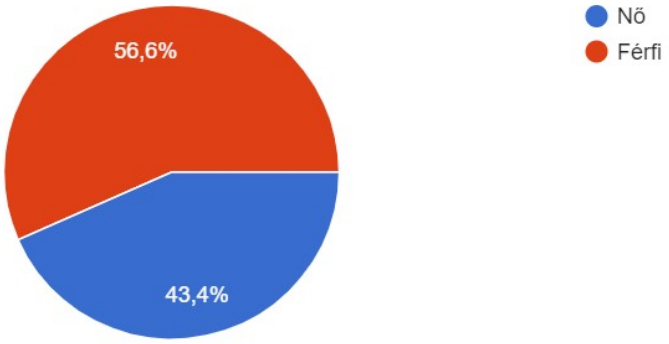

Az Ön lakhelye:

2 688 válasz

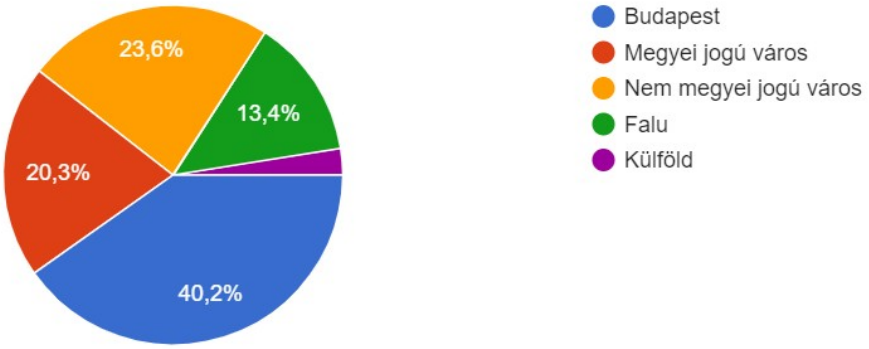

Mennyi a háztartásának egy főre jutó havi nettó jövedelme?

2 688 válasz

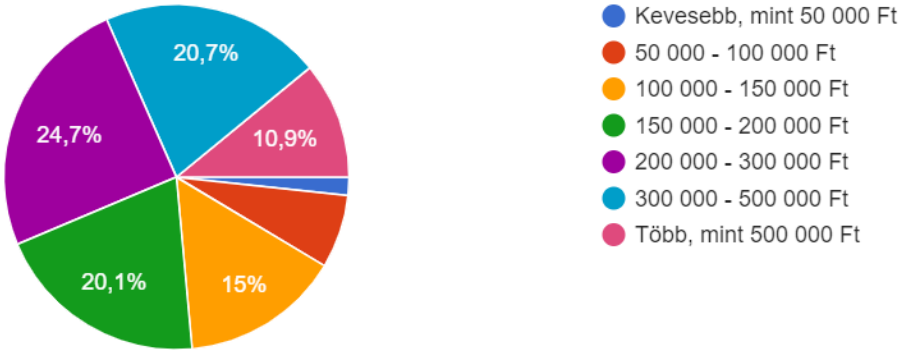

Az Ön lakhelye:

2 688 válasz

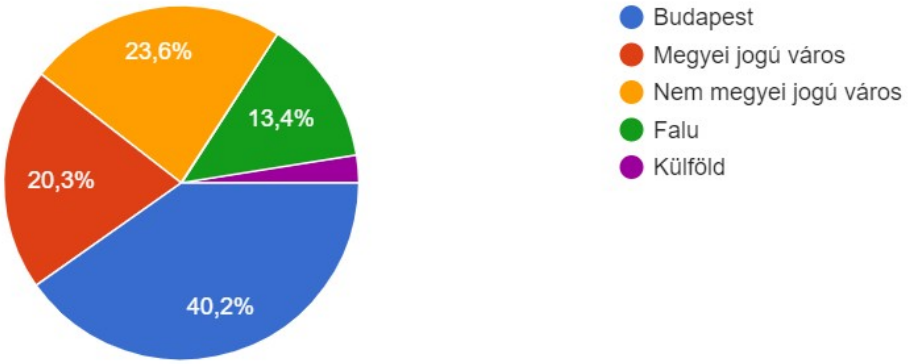

Az Ön felekezete:

2 688 válasz

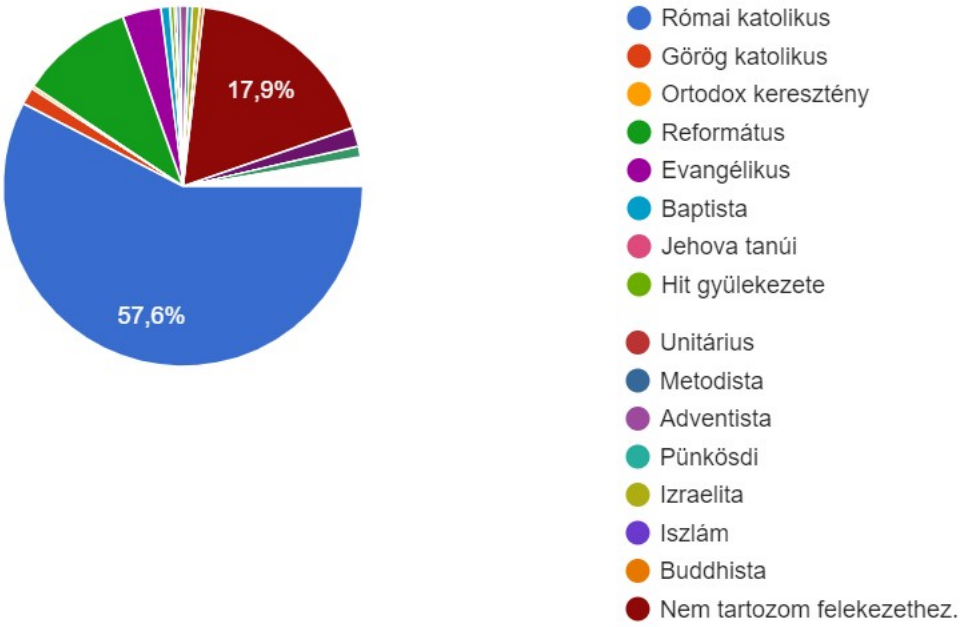

Az Ön életkora:

2 688 válasz

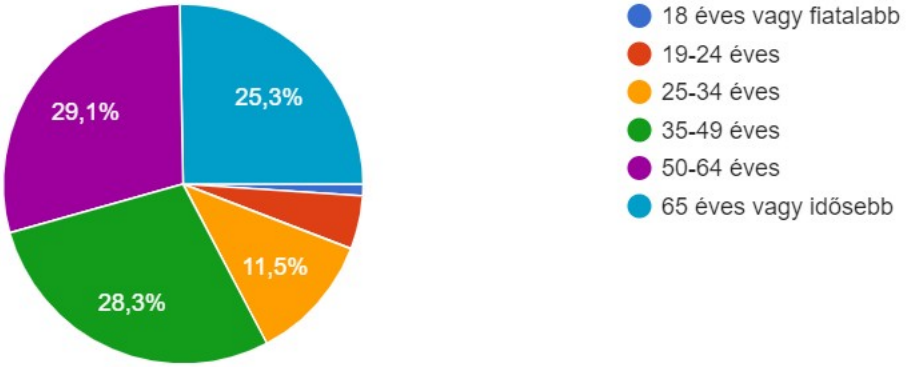

Ön milyen gyakran jár templomba?

2 688 válasz

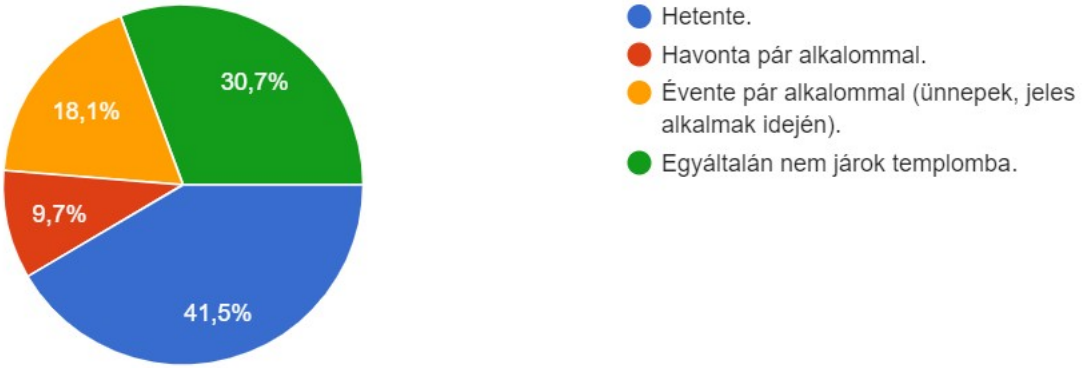

Beérkezett vélemények arra a lehetőségre, hogy a kitöltők saját szavaikkal fejtsék ki, mit gondolnak egyház és közélet témában (összesen 388 darab beérkezett válasz, ebből 381 darab érdemi):

Az egyháznak nem feladata, hogy a földi életet élhetőbbé tegye, vagy hogy közfeladatokat lásson el. Az evangélium hirdetése a feladata, tehát különböző egyházi, keresztény rendszerek hatékonyságát ebben kell mérni. Minden más célkitűzés idővel hatalom megtartására és hatalomszerzésre fogja sarkallni a keresztény rendszereket és vezetőiket, miközben elviekben a keresztények csak vándorok ezen a földön és nem a hatalomszerzés a céljuk.

Az egyházak erkölcsi kérdésekben adjanak iránymutatást. Közéleti kérdésben csak akkor, ha az egyben erkölcsi kérdés is.

Jó lenne, ha az egyházak nem kacsingatnának az állami támogatásra.

A hit nagy erő, ezt az erőt szükséges az emberi élet fájdalom mentessé tennie az egyháznak. Jó az, ha az ember az mondja, hogy istenem segíts mintha rá néz embertársára, hogy segítsen amikor az is tehetetlen.

A keresztény egyház ma nem keresztény, sunyi csatlósa lett a névleg keresztény kormánynak.

Magyarországon a keresztény és zsidó egyházak képviselőit és vezetőit kellene rászorítani arra, hogy elkötelezetten álljanak ki az állam-egyház szétválasztása mellett, kifejezetten oktatni kellene őket ebben a tárgykörben. A keresztény egyházak mindegyikét nyitottá kellene tenni a bármiféle megkülönböztetéstől mentes elfogadásra, nyitottá tenni a híveket az ateisták, más vallású emberek felé. Befogadó egyházakat szeretnék.

Szerintem borzasztó megélni, hogy következmények nélkül prédikálhatja egy pap a szószékről azt, hogy "aki nem a Fideszre szavaz, az a kórhozatra fog jutni". Hihetetlen megélni azt a mély lelki abúzust, amit a papok okoznak a híveknek a politikai nyomásukkal. Több keresztény közösségben is elképesztő mértékben van jelen a párbeszédre való képtelenség. Nincs intelligens kommunikáció, mert aki másképp gondolkodik bizonyos dolgokról, az liberális és egyéb jelzőkkel illetik...és akár ki is közösítik.

Lekenyerezett egyházak, elefántcsont-tornyokban mozgó egyházi vezetők... Vajon mit gondolna Szent Ferenc?

Nagyon szomorú a helyzet. A mostani kormány félrevezeti a saját állampolgárait, kereszténynek nevezve magát (itt értem KDNP tagokat is). Különösen a hosszú ideig tartott kampányban mutatja meg az ország vezetése az igazi arcát. A rossz bel- és külpolitikát gyakorló, korrupt országvezetés az összes médiát birtokolva, teljes mértekben hazug módon, gyűlölettel lejáratja a reményteljes ellenzéket a keresztény, példamutató vezetővel. Az egyházunk tétlénül néz rá. Azért nem kell mondani az egyház képviselőinek, kire szavazzanak a hívők, de érzékeltetni, mit csinál velünk a hatalmat élvező ország vezetése, az kötelesség. Igazságot szolgáljuk, nem akarunk Júdások lenni! Országjövőről, a kővetkező generációkról, az Isten országáról van szó!

Fontosnak tartanám, hogy az egyház olyan kérdésekben nyilvánuljon meg gyakran a közéletben, amelyek nem pusztán a keresztény/katolikus tanítást mutatják, hanem a nemhívők számára is fontosak. Reklámozni a terméket - akár világnézetet, humanitást, a második főparancsot - kell, nem a készítőjét, ebben az esetben is.

Az egyháznak a közéletben mindenkor képviselnie kell a konzervatív, keresztény, élet alapú értékrendet.

Fontos lenne a nagy társadalmi kérdésekkel foglalkoznia az egyházaknak, de mindezt pártpolitikától mentesen (ez Magyarországon ma szinte lehetetlen). Az erkölcsi kérdésekhez egyértelműen az egyházaknak is hozzá kellene szólniuk.

Lakhatás, szegénység, iskolák témájában fájó, hogy az egyház hallgat. A magyar iskolarendszer fejlődését ma már egyértelműen az egyházak akadályozzák. Az egyházak rátelepedtek a magyar oktatási rendszerre, és minden mondernizáció kerékkötői lettek. Mire gondolok? 1.) 8-9 osztályos egységes alapképezés 2.) 18 éves korig tankötelezettség 3.) Kislétszámú osztályok. 4.) Méltó fizetés 5.) Modern oktatási módszerek. 6.) Lakóhely szerinti beiskolázási kötelezettség, szegregáció nélkül. Ezen kívül egy fontos nagyon húsbavágó téma: AZ EGYHÁZAK NEM FIZETIK MEG A MUNKAVÁLLALÓIK TÚLÓRÁJÁT, NEM VEZETNEK TÖRVÉNY SZERINTI MUNKAIDŐNYILVÁNTARTÁST. Az egyházak törvényszegő munkáltatók!!! "Munkásnak nem kiadni a bérét" = halálos bűn. Teszik ezt az iskolákban, a kórházakban, a szoc. otthonokban. Mondhatjuk azt, hogy "de hát ez Mo-n általános." Igen, az állami szférában általános, a magánszférában, egyáltalán nem általános. Az egyházak 30 éve folyamatosan törvényszegő és jogtipró munkaadók, a munkavállaló alapjogainak legsúlyosabb megsértése az, hogy nem vezetem percre pontosan a munkaidejét, és ezáltal nem fizetem ki a túlóráit. Erről mindenki szemérmesen hallgat. Azt gondolom, hogy amely szervezet rendszerszinten igy működik, nem alkalmas arra, hogy embereket foglalkoztasson. Az egyház számára ez óriási szégyen és gyalázat.

Nincsen olyan politikai párt ebben az országban, amelyik a Rerum novarum-ot és más megnyilatkozásokat a saját nézeteinek vezérfonalául használja.

Az egyháznak kötelessége lenne megnyilvánulni minden olyan közéleti témában, ami az emberek mindennapi életét erősen és érzékenyen érinti, legyen szó hátrányos megkülönböztetésről vagy emberiesség elleni bűncselekményekről.

Legyen összeférhetetlen az egyházi és a politikai / közszolgálati szerepvállalás!

Nem feltétlen tartom fontosnak az egyház és az állam szétválasztását. Ez az igény leginkább arra vonatkozik, hogy az állam ne szóljon bele az egyházak életébe, fordítva viszont nyilvánvalóan helyes. De nem pártpolitizálásra van szükség, hanem közéleti témákban való megnyilvánulásról.

Alattomos, sunyi embernek tartalak benneteket, szemlélekesek. Ez lenne a legfontosabb mondanivalóm a témával kapcsolatban.

Örülnék, ha az egyházak önálló, a Biblia alapján megfogalmazott véleményt alkotnának a mindannyiunkat érintő kérdésekről, hogy ez alapján mutassanak útmutatást nekünk. Nem szabadna, hogy a tanácstalanság, behódolás az állami véleménynek - jellemezze az egyházakat. (pl. karantén, oltás, háború, menekültek kérdése)

Mivel a politika az érdekek érvényesítésének, harcának a az összefoglalása ezért a hitéletnek nem lehet kérdése. A napi politika (választás), gazdasági kérdések nem a lelki béke megteremtésének az eszközei. Az anyagi érdekek miatt a hívők befolyásolása egyik vallásnak sem lehet a célkitűzése.

- Az egyház közéleti és morális témákban kifejezheti véleményét, de tegye ezt árnyaltan és emberségesen. Helyzeteket, cselekedeteket megítélhet, de embereket nem. - Szerintem az, hogy egy keresztény melyik politikai oldalhoz tartozzon, nincs kőbe vésve. Az evangéliumok Jézusa a szegények, elesettek, kirekesztettek oldalán áll! - A választásoknak van tétje, a most következőnek is. De az ország jövőjét elsősorban az határozza meg, hogy az állampolgárok milyen emberi, morális szinten állnak...

Úgy gondolom, vannak erkölcsi kérdések, amelyek visszaköszönnek a közéletben is. Ezekben az egyházaknak szabad megnyilvánulniuk, sok esetben kell is. Ilyen az elesettek védelme, az élet

védelme, a közélet tisztasága, a hívek buzdítása, hogy merjenek részt vállalni a közéletben. De a pártpolitizálást megengedhetetlennek gondolom. (Mármint az egyház és az egyházi személyek részéről, a vallásos embert semmiképp nem tiltanám el tőle.) Ami az élet védelmét illeti, természetesen én is az abortusz ellen vagyok magánemberként. Ugyanakkor nem helyeselném, ha az egyház az abortusz betiltását követelné, hiszen az élet védelme csak egy a fontos kérdések közül, az elesettek védelme szintén fontos, és a kettőt adott esetben ütköztetni kell.

Sokat tettek egyházi személyek azért, hogy ne gyakoroljam a katolikus vallást, amiben nevelkedtem.

Nagyon szeretném, ha az egyházak szerepe a közéletben minimálisra csökkenne. Kártékonynak, haladás ellenesnek tartom az egyházak meglétét - egy avítt, tudásellenes világ maradványként ránk maradt képviselői. Kifejezetten felháborítónak tartom a 'keresztény erkölcs', keresztény értékek' téves fogalmak hangsúlyozását. Ilyenek ti. nincsenek. Alapvető emberi értékek vannak, alapvető erkölcsi elvárások - ezek általános emberi értékek, vallástól függetlenül létezők - és persze minden vallás ezeket kisajátítani igyekszik, átverve híveit, kirekesztve a nem hívőket. Persze nagyon erő kulturális beágyazottsággal rendelkeznek ez a téveszmék - babonák -, így sok idő kell, míg az emberiség megszabadul tőlük.

Egyházi személyeknek nem kell "megmondó embereknek" lenniük, de az egyház bűnös hallgatása fontos közéleti kérdésekben rontja az egyház hitelét. A megnyilvánulásoknak viszont mértéktartóknak kell lenniük, nem szabad pártszimpátiát sem tartalmazniuk, sem sugallaniuk, és nem kell mindenáron, minden helyzetben megszólalniuk. A politikusoknak pedig tilos miséken, istentiszteleteken megszólalniuk, és a "szent eseményt" politikai kampányukban a "kalapjuk mellé" tűzniük. A politikusoknak pedig nem szabad az egyházi személyek helyett közéleti munkájukban vallási kérdéseket tematizálniuk. Az egyházi személyek minden "hívő" embert képviselnek függetlenül attól, hogy ők milyen társadalmi beállítódásúak, politikai szimpátiájúak. Ezért az egyházi személyek sem a közéletben, sem a templomban nem beszélhetnek úgy, hogy az emberek egy részének megnyilvánulásuk hiteltelen vagy ellenséges. Több olyan lelkészt ismerek, akik a politikai események előtt kötelező felolvasásra kiadott püspöki körlevelet nem olvassák fel a szószékről, mivel híveik előtt hitelesek szeretnének maradni....

Támogatnám, ha egyházak állást foglalnának közéleti témákban, ügyekben (ez esetben akár egy-egy politikai párt vagy szereplő álláspontját támogatva vagy támadva) de azt nem, hogy nem ügyekről, hanem pártokról vagy személyekről mondanak véleményt. Még jobban értékelném, ha az egyháznak kiállnának az elesettek érdekében is.

A mai baloldali mainstream irányzatok homlok egyenest szembe mennek a hagyományos keresztény világnézettel és társadalmi normákkal. Kommunikációs fogás a baloldal részéről, hogy keresztény terminológiával operál, de a fogalmak valódi jelentését kiüresíti és "sekélyesen", a saját politikai céljának megfelelő szinten értelmezi, vagy szándékosan meghamisítja azokat. A mai kormányzat nagy erénye, hogy társadalompolitikájának alakítását hiteles keresztény antropológia mentén végzi. Jó referenciákat alkalmaz. A korrupció, vagy a különféle erkölcsi kihágások leginkább a magánügyek/személyes bűnök szférájába utalandók. Sokkal nagyobb, a személyen túlmutató bűn, ha intézményesítünk olyan rossz referenciákat, amik egy egész társadalmat deformálnak.

Az evangéliumot érintő kérdésekben bizonytalan, vagy tudatosan elmosott üzenet, lásd. evangélikus püspök Fabiny esete...

A békepapok (a mai világban az újmarxista és liberális papok) beférkőzése a közéletbe jól látható. Önvédelemből megjelölésük, beazonosításuk elengedhetetlen.

Botrányosnak tartom, hogy az egyházak ilyen mértékben támogatják a jelenlegi kormányt, és ezzel a kormány visszaél. Hívő, vallását gyakorló keresztényként én már jöttem ki templomból, mert a pap

vörös agyú kommunistázta az ellenzéket (sok egyéb szitokszó mellett). Károsnak és rombolónak tartom, hogy a jelenlegi kormányt minősítő jelzőkkel egy csoportban jelenik meg a keresztény szó a korrupt, tolvaj, hazug stb. mellett.

Szerintem az egyháznak az, hogy a "keresztény", illetve a "nemzeti" szavakat a jelenlegi kormány demagóg politikai jelszó szintjén kezeli, miközben lelkületében nagyon is messze áll tőle, ehhez pedig az egyház asszisztál, sokkal többet árt, mint amennyit az állami támogatás használ. Sok nem hívőben, vagy egyházzal alapvetően szkeptikus emberben kelt további erős ellenérzéseket az egyházzal, vallással és az egyszerű hívő emberekkel szemben is.

Egyházi ember is kifejezheti a véleményét társadalmi ügyekben, ha nem az egyház, hanem önmaga nevében beszél, és ha nem Istenre hivatkozva mond véleményt.

Az egyházak a hitélet gyakorlásának intézményei. Így ahogy a hit (Nem csak a keresztény/keresztyén, hanem az összes) szervezeteiknek is globálisnak kell lenni. Ez nem fér össze a nacionalizmussal.

Minden politika. Az egyház mindig a saját erkölcsi elvei szerint nyilatkozz3k, függetlenül politikai oldalaktól. Tiszta erkölcs!

Véleményem szerint az egyház dolga nem a pártpolitizálás, ezért minden konkrét parthoz való azonosulással nem értek egyet. Szerintem az egyház dolga, hogy a keresztény erkölcsöt, tanítást hangsúlyozza ki minden egyes közéleti helyzetben, döntésben akármelyik párt is nyilatkozik meg. Az erkölcsi iránynak kéne lennie az egyháznak, de ha nyíltan szimpátiát vállal egy párttal, elveszti a hitelességét, mert nem ez a dolga, és egyetlen párt sem lesz olyan soha, hogy teljes mértékben azonosulni lehessen vele. Konkrét kérdésekben a keresztény erkölcs álláspontja.

Ma az un történelmi egyházak azt hirdetik és sugallják, hogy nem istenben, hanem Orbánban és a Fideszben kell hinni, (és a pénzben) - lelkük, rajta, csak közben van gyerekszegénység, a vidék elszegényedése, rasszizmus, és képmutatás, Magyarország kifosztása és elbutítása, amihez mind a katolikus mind a református egyház aktívan asszisztál, Erdő Péter + Kis Rigó László vs Beer Miklós, Iványi Gábor - szégyen gyalázat, a mai rezsim többet árt az egyházaknak mint Rákosi és Kádár rendszere együtt.

Az államszocialista reneszánszt támogatja a keresztyén apparátus. Igazán kellemetlen, és mindezt filléres indokok alapján.

Egy dolog a fontos, az egyház Krisztus tanítását hitelesen közvetítse. A közéletben pedig szintén a Krisztusi tanítások szerint szóljon az elesettek, gyengék, rászorulók érdekében.

Az egyházat teljes mértékben ki kell szorítani az állami szférából. A szociális tevékenységét támogatni kell, az oktatási tevékenységet erős korlátok közé kell szorítani. A hittan oktatásnak vissza kell kerülnie a templomokba.

Közéleti témákról nem ítélkezni kellene, hanem előremutató beszélgetésre jó példát adni, megoldást keresni (pl. nem az abortuszon szörnyülködni, hanem a krízisterhességekről, nem kívánt gyermekek sorsáról beszélni, megoldást keresni. Szegénység, kirekesztés témában is a profi megoldáskeresés és a tetteink hiányoznak.)

Ismét szerepelt a kérdőívben egy olyan kérdés, amelyre nehezen tudtam választ adni: milyen pártokat támogathat egy keresztény? A jobboldali/baloldali megosztás Magyarországon gyakorlatilag értelmezhetetlen: a Fidesz nem jobboldali párt, nem képvisel konzervatív értékeket, azt jellemzően Márki-Zay Péter képviseli, azonban az ellenzéki összefogás markánsan baloldali és liberális értékeket is képvisel. Kereszténydemokrata értékrendű párt ma nincsen, hiszen az nem

jobboldali, nem konzervatív, hiszen a társadalmi szolidaritás ezekre a politikai irányokra nem jellemző, egy keresztényt viszont jellemeznie kell. Nehéz egy olyan országban erre választ adni, ahol az embereknek az intézményesített korrupció (kormánypártok) és egy vegyes politikai összetételű ellenzéki összefogás között lehet választani. Erkölcsi dilemmák mindenképpen vannak a választásnál, én mondjuk igyekeznék olyan politikai oldalnak bizalmat szavazni, amelyik legalább nem járatja le nap mint nap a kereszténységet, illetve az én erkölcsi meggyőződésemmel kevésbé összeegyeztethető témákat legalább nem a kereszténységre hivatkozva emeli be a politikájába.

A vasárnap pont hu című pártlap cseppben a tenger: egy kis lelkiség, egy kis gitáros téma, egy kis aktuálpolitikai uszítás. A jelenlegi hatalom fő bűnei között tartom számon.

Pénzért bármire képesek a papok. De nem segítenek senkinek.

Közéleti kérdésekben fontos az egyházi véleménynyilvánítás. Viszont a politika által kisajátított, elferdített témákban kifejezetten káros is lehet. A keresztény értékrend közvetítése egyáltalán nem valósul meg, az egyház és a jobboldal összemosódik.

Volt egy kérdés, amire nem volt megfelelő válasz lehetőség. Kampányoltak-e misén politikai szervezetre papok? Igen, a diktatórikus Fideszre! De ilyen válasz nem volt!

Mik a jobboldali, konzervatív politikai értékek? Ezt pontosan meg kellene határozni! Így a kérdés félrevezető!

A vallás magánügy, míg a közügy nem az.

Szerintem logikailag hiányzik az a választási lehetőség, hogy "valódi keresztény nem lehet jobboldali" :-) (Én magam keresztény vagyok, gyülekezetemben hitoktató és ezt jelöltem volna be. Mondjuk baloldali se vagyok... csak nem értem, hogy miért tekintik sokan evidensnek, hogy jobboldalinak lenni az nem probléma, hanem vágyott állapot.) Én nagyon fontosnak találnám, hogy az egyházak megnyilvánuljanak olyan közéleti kérdésekben, amik kapcsolódnak a krisztusi tanításhoz, és szerintem ide tartozna bármiféle gyűlöletkeltés akármely embercsoport iránt, a szegénység és a szegények felé mutatott szolidaritás, általában az elesettek mellett kiállás, az "ahol a kincsed van, ott van a szíved is" elv képviselése és számonkérése magunkon is stb. Fontosnak tartanám, hogy az egyház oktatásban vállalt szerepe ne a szegregáció, a szakadék mélyítése, hanem a felzárkóztatás, az egyenlő esélyek felé segítés legyen. Fontosnak tartanám, hogy az egyház hallassa szavát a béke érdekében, és szót emeljen pl. a közbeszéd durvulása, a plakátokról mindannyiunkra, de legfájóbban a gyerekekre ömlő szenny ellen. Nem a nemkeresztényekre tukmálni a magunk értékeit, hanem folyamatos önvizsgálattal fejlődni, mert bőven lenne honnan. Nagyon fontosnak tartanám, hogy az egyházak világossá tegyék: nem keresztényi az, ahogyan a dolgok történnek Magyarországon, még ha a támogatások összege össze is zavarja a tisztánlátást. Elvárnám, hogy egy egyház jelezze, átlépődött egy határ, ha egy politikus megmondja, mi a keresztény felsőoktatás feladata, és kérje ki magának (az oktatóinak) az olyan megállapításokat, mint hogy az új rektor (a kormánypárt képviselője) érkezésével új korszak kezdődik az egyetemük életében, olyan korszak, ahol „az emberi minőség és a tudományos színvonal tekintetében nem köttetnek kompromisszumok”. Elvárnám, hogy ne tegyenek homályos okokból vállalhatatlan állásfoglalásokat (mint pl. az emberi méltóság alapja és a házasság érthetetlen összefűzése). Összefoglalva, elvárnám, hogy az egyházak Krisztus képviselőjeként jelenjenek meg a társadalomban.

Személyesen csak azért nem hallottam az egyház politikai agitációját, mert nem járok szertartásokra! De más forrásból tudomásomra jutott az igehirdetésbe csomagolt fidesztámogatás!

Az egyházak legfontosabb szerepe szerintem, hogy értékeket mutasson be, és ezen értékek szerinti életben segítsen.

Máté 5: 13 "Ti vagytok a föld sója. Ha pedig a só megízetlenül, mivel lehetne ízét visszaadni? Semmire sem való már, csak arra, hogy kidobják, és eltapossák az emberek. 14 Ti vagytok a világ világossága. Nem rejthető el a hegyen épült város. 15 A lámpást sem azért gyújtják meg, hogy a véka alá, hanem hogy a lámpatartóra tegyék, és akkor világít mindenkinek a házban. 16 Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat."

Az ország súlyos gazdasági és morális válságban van. Nem szabadna folytatni a hazudozást, az álnemzeti és álkeresztény ámokfutást. Tiszta független krisztusi egyházakra volna szükség, amely tükröt tart a társadalom elé, így segíti a felemelkedést.

Az utolsó kérdéshez, csak annyi észrevételt szeretnék tenni, hogy a személyes vasárnapi templomba járáson kívül, már van egyéb módja is a részvételnek. Rádiós, online stb.

Azért járok ritkábban templomba mert nem szeretnék Fidesz propagandát hallgatni prédikáció gyanánt. És ez sajnos jellemző. Inkább kimegyek a hegyekbe, erdőbe és ott imádkozom.

Ha a Fidesz nyer a választáson (akár csalással is), semmi nem változik, marad a lopás, a korrupció, stb.!!!!

Úgy érzékelem, hogy manapság Magyarországon az egyház sok esetben nem a keresztény értékek mellett áll ki, hanem az állítólagos keresztény politikai pártok mellett. Sokszor érzékelek baloldali-liberális oldalról felebarátibb magatartást, mint a magát kereszténynek valló konzervatív jobboldaltól.

Fontosnak tartom, hogy az egyház alapvető kérdésekben az evangélium és az egyház tanítói alapokon hallassa véleményét, de semmiképpen nem aktuálpolitikai alapon és nem elfogultan!

Az egyház tagok és tisztviselők a közéletben ugyanolyan szereplők, mint bárki más, de egy vallását gyakorló hívő nem támogathat ateista, kommunista, náci, rasszista elveket való pártokat, pártszövetségeket. Nem támogathat olyan politikusokat, akik bármilyen cél elérése érdekében az ördöggel is hajlandók szövetkezni. Jézus türelmes és megbocsátó a megtévesztett emberekkel szemben, de elítéli a megtévesztőket. Nem barátkozik az Őt megkísértő sátánnal, hanem elkergeti! A kormánypártokban sokféle ember van. Bizonyára vannak köztük súlyos vétkekben terheltek is, de a párt ideológiájának középpontjában a nemzeti és keresztyén értékek tisztelete áll. Nem dobhatod oda a hazád, egyházad jövőjét, egy idegen érdekeket szolgáló, neobolsevik és neonáci politikai szövetségnek, csak azért, hogy a regnáló kormányt hibáiért megbüntesd! A béke papok nyomdokaiban lépegető, celeb Hodász András és a "Szemlélek" készítői, ennek az ellenzéknek a hatalomhoz juttatásán munkálkodnak. Tartok tőle, hogy ez a felmérés is része ennek a szolgálatnak.

Pártsemleges egyházat!

Nem az a baj, ha valamilyen kérdésben nyilatkozik az egyház a saját értékei alapján, hanem ha lojalitásból a "fizető fél" véleményét szajkózza, pl. menekültekkel való bánásmód

Az egyház nem tud nem politizálni, de ne kapcsolódjon bele a napi politizálásba, és tartsa a távolságot minden párttól, egyenlő mértékben.

Az egyházak a tsd erkölcseinek "őrei", azaz minden tsd-i tevékenységgel (beleértve közéletet, politikát) kapcsolatban ki kell fejteniük álláspontjukat.

Az ukrajnai események kapcsán, sajnos könnyen lehet, hogy drasztikusan csökken a választás jelentősége...

Katolikus vallású vagyok. Minden vasárnap szentmisét hallgatok templomban. Az én egyház községemben megtapasztaltam a papok politikai vélemény nyilvánításának mind két formáját. SŐT! Ugyanaz a pap a migráció előtérbe kerülésekor a közösségi oldalán géppuskás fotót posztolt, hogy ő ezzel állítaná meg a migránsáradatot. Ez időben a miséin is kihangsúlyozta ezt a véleményét. Én a FB-n vitába szálltam vele. De már a miséitől alkalmanként távol maradtam, máshol kerestem meg a lelkem napoztatását. :) De alkalmanként vissza-vissza jártam a miséire. Jobbára anyagi okok által vezérelve. Mert a más mise helyszínének felkeresése autóval 50 km volt alkalmanként. Ez a pap egyszer a misén nagy megdöbbenésemre a migránsok mellett állt ki prédikációjában. "Nem kell mindent elhinni kedves híveim a Fidesznek. Skopjében /egy Madjugorjei zarándoklat közben / beszéltem muszlim testvérekkel...."Lehidaltam! Mise végén már kint a templom előtt volt bátorságom számon kérni a változását. "Változik az ember véleménye, mert felvilágosodtam." Ő végül ki is vetkőzött. Ő volt a DK-s pap. :) A mostanival ugyan ez a helyzet. De ő néha prédikációjában nem nevesítve, megfelelő szóhasználati irányzékkal a Fidesz politikájának megfelelően tereli a hívek gondolkodását. Nem is járok az ő miséire. Én az ige, az evangélium hallgatásáért járok szentmisére. Amennyiben lelki füleim politikai hangokat hall, akkor sajnos az aznapi misén való részvételem nem adta meg azt a lelki boldogságot, mint ha egy olyan igazi Pál Feri, Mékli Attila, P. OROSZ LÓRÁNT, P. PALKÓ JULIÁN, P. FEJES ANTAL miséitől kapok.

Az magyar katolikus egyháznak is nyíltan ki kellene vizsgálnia a szexuális visszaéléseket, amik keretein belül hosszú évtizedek alatt történtek. A katolikus egyháznak egészséges környezetet kell teremteni papjai szamara, eltorolni a cölibátust, a papi nőtlenséget, hogy ne azért menjenek sokan papnak, mert ott legálisan elfedhetik hajlamaikat es még tiszteljek is őket, hivatalukra tekintettel. Továbbá az egyházaknak vállalniuk kell a felelősséget azért, hogy a magyar történelem legkártékonyabb es legromlottabb kormányát teljes mellszélességgel támogatja. Ezt nem szabad következmények nélkül hagyni, mert erre egy egész ország, egy egész társadalom megy rá. Most például rettegve várhatjuk, mikor dönt úgy OV, hogy teljesen kiszolgáltat bennünket Putyinnak, mert tudják, ha megbuknak, akkor börtönbe kerülnének. Elvárom, hogy bocsánatot kérjenek azért is, mert a tetteiben is keresztény, a legnyomorultabbak mellett kiálló, őket segítő Evangéliumi Testvérközösséget, Iványi Gáborék egyházát hagyta, hagyja teljesen tönkre tenni. Ha az egyházak egyéb bűnöket nem is követtek volna el, ez mar önmagában égbe kiáltó bűn. Nehéz elhessegetni a gondolatot, hogy az egyházak jelentős részét soha meg sem érintette az isteni kegyelem. Aktív bűnbánatot kell tartaniuk, nyíltan megvallva bűneiket a társadalom előtt, hogy aztán hitelesen építhessenek egy új egyházat, ami a lényeget tartja szem előtt, az evangéliumi üzenet hirdetését, es a tettekben is megnyilvánuló szeretetet, előjogaiknak örökös fenntartása helyett.

Nem keresztény-konzervatív pártok támogatására szólítottak fel nyilvánosan misén, hanem magát jobboldalinak deklarált párt támogatására.

Ha a megnyilvánulás mögött nem az anyagi érdek (=korrupció) által torzított vélemény rejlik....

A mai magukat keresztényként definiáló politikai konstrukciók a színtiszta "báránybőrbe bújt farkas" megtestesítői:(

Nyilvánuljon meg az egyház közéleti témákban, de ne csak akkor, amikor ez a regnáló hatalom támogatását jelenti! Kifejezetten irritáló, hogy morális kérdésekben, ha az a kormány legcsekélyebb kritikáját jelentené, hallgatnak.

Az egyházi személyek közéleti témákat illető egyértelmű véleménynyilvánítását egyházi tanításként fontosnak tartom, de a társadalom egészére vonatkozó következtetéseket annak sokszínűsége miatt nem tartom célszerűnek. Az egyház által megfogalmazott értékek a személyiségen belülről kell, hogy

kifelé hassanak, pl házasság, erkölcsi alapértékek és ezt kizárólag az egyéni, párkapcsolati, közösségi konkrét, hiteles példaadás tudja biztosítani, ez már evangelizáció. Az Isten szerinti törvényre alapozott (emberi) alkotmányozás, törvénykezés azonban: törvénykezés, farizeusság. Mint ilyen, nagyon vissza is üthet sajnos.

Sajnos csak 1 lehetőséget lehet választani, annál a kérdésnél, hogy hallottam e már papot szertartás közben valamely politikai pártot nyíltan támogatni. Én mindkét esetet tapasztaltamjobb/bal oldal nyílt támogatása

Felháborító, amikor egy demokratikus, szabad választást engedő országban megtörténhetett a következő eset. A 2018-as választás napján édesanyám elment a vasárnapi misére. A pap azzal indított, hogy felszólította azokat, akik a választófülkéből jöttek és nem a Fideszre szavaztak, azonnal hagyják el a templomot. Vagy amikor az általános iskolában hittanos órán úgy hozzávágta a kulcscsomóját az egyik diákhoz, hogy orvoshoz kellett vinni a gyereket. Az ország másik végében a pap kivágatta az ősfákat, hogy jobban látszódjon a ,,temploma''. Mit nem képviselnek a magyarországi egyházak? Demokráciát, a gyerekeket, szegényeket, természetvédelmet. Mit képviselnek? A hatalmat, arroganciát, pénzéhséget. Kinek a pénzéből? Minden Magyarországon élő hívő és nem hívő, baloldali, jobboldali, semleges világnézetű emberéből.

Az egyháznak annyiban van dolga a közélettel, hogy a szegények, hátrányban lévők, elesettek, bántalmazottak, megkülönböztetettek támogatását középponti kérdésnek kell tartania. És minden ezzel ellentétes intézkedés ellen fel kell szólalnia.

Szóval, igen, ki lehet állni akár egy párt mellett is, ha az képviseli az érdekeinket. Viszont most nincs ilyen, és zavaró, hogy egyesek kiállnak a neoliberális-köpönyegforgató tolvaj banda mellett, miközben a magyarságot megőrizni kívánó erőket elhallgatják.

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából :" A politika szó magyar jelentése: közélet, ez értelemben tehát mindenki, aki részt vesz a közéletben, tevékeny (aktív) vagy tétlen (passzív) politikát folytat." Számomra az egyház részvétele a közéletben csak akkor fogadható el, ha az az oktatásra, az egészségügyre, és a szociális tevékenységre irányul.

Ez előző kifejtésem ezt is tükrözi. Nincs semmi joga az egyházaknak vagy bármilyen szélsőséges ideológiát képviselő szervezetnek beleszólni az emberek szabad választásába!

Nem azt tartom a legfőbb problémának, hogy a kereszténységre való hivatkozás egyféle marketingfogás, hanem azt, hogy sok magát kereszténydemokratának nevező politikusnak az életvitele köszönőviszonyban sincs a keresztény értékrenddel. S a magánéletük éppenséggel lehetne a magánügyük is, de a politikai döntéseiknek sincs sok köze a keresztény értékekhez. Ennek a durva képmutatásnak rövid- és hosszú távon is nagyon rossz hatása van/lesz.

Nagy szükség lenne egy megalkuvás nélkül valóban keresztény értékeket valló politikai erőre. Márki-Zay Péter ebben egy elég jó irány, annak ellenére, hogy nem minden véleménye tükrözi a keresztény álláspontot (pl. melegházasság-párti). Sajnos azonban a mögötte álló baloldali erők miatt szerintem sok keresztény így sem tud rá szavazi, annak ellenére, hogy még mindig a legjobb "keresztény alternatíva" az elmúlt 10+ évben.

A kereszténység ideológiák felett áll, mert van benne mindegyikből. A keresztény tanítás az evilági problémák megoldásait alapvetően az üdvösség szemszögéből közelíti, így túlmutat a földi élet keretein, ami miatt kizárólag földi vonatkozásban nem is értelmezhető. Szerintem ezt fontos lenne az egyházaknak hangsúlyozni kifelé is.

Kíváncsi vagyok a végeredményre. Sajnos az egyházon belül is megmerevedett álláspontok vannak.

Szégyen, gyalázat és égbekiáltó mulasztásos vétek, hogy a Püspüki Konferencia nem szólal fel a Fidesz-KDNP gyűlöletkeltő és félelemre alapozó, félelmet erősítő politizálása ellen. Az MKPK nem emelt szót a menekülök elleni gyűlöletkeltéskor és nem emelt szólt a melegek elleni gyűlöletkeltés ellen. Az hagyján, hogy nincs olyan politikai párt, ami HITELESEN képviselné a keresztény értékeket. De hogy az MKPK sem áll ki ezért nyilvánosan, az döbbenetes. A gyűlölet- és félelemkeltés elleni kiállás nem helyettesíthető a miséken előadott langyos prédikációkkal. Ha az MKPK evangelizációs küldetését komolyan venné, akkor a társadalom MINDEN rétege számára hirdetnie kellene, hogy a félelem és gyűlöletkeltés NEM ISTEN ÚTJA! Ha ezt nem teszi, és hagyja, hogy mások töltsék meg tartalommal a "keresztény márkát", akkor... majd megmérettetnek.

Az első kérdés ebben a kérdésblokkban alapból nevetséges. Nem tudom csak feleletválasztással jelölni, hogy DK-szocik-libsik vagy jobboldal felé húzó papot hallottam nyilvánosan politizálni. Mindkettőt hallottam. De ha egy is a mai ellenzék felé húz, attól hányingerem van. Ellenzéki jelölt katolikus gimiben tanít nálunk, kolléga. Facebookon ocsmány kereszténytellenes dolgokat posztol, de felveszi az aljadék az jobboldali kormány által támogatott egyházi fenntartótól érkező fizetését. Ha rákérdezünk, hogy miért oszt meg ilyeneket, akkor még van arca azt mondani, hogy véleményszabadság van. Majd kimegy az utcára és diktatúráról, vélemények elnyomásáról pofázik.

Mélységes szomorúság van bennem, hogy a kormány keresztény értékekre hivatkozik, miközben a tetteiben csak nyomokban fedezhető fel. (Főleg a családtámogatások kapcsán, bár ezek is inkább az építő - és autóipart támogatják, mint a családokat. Amellett a szegényebb családok egyáltalán nem tudják igénybe venni ezeket. Ld. nagycsaládos autótámogatás pl.: csak új autó, ami min. 7 millió, kormány ad 2 milliót. Tehát csak az a nagycsalád tudja igénybe venni, akinek tarcsiban van 5 milliója). Eleve a legszegényebb rétegek érdekében, kiemelten a cigányság érdekében semmi jelentős nem történt az utóbbi években. A megosztás és a gyűlöletbeszéd pedig minden csak nem keresztény. Az egyházak hallgatása még ennél is jobban bánt! Soha nem nyilvánulunk meg, amikor fontos (menekültek, hajléktalanok, rabszolga - törvény, kilakoltatások stb.), az utolsó "ökumenikus" levél pedig ügyetlen és kirekesztő.

Az egyház csak egy szervezet a civilszervezetek közül (sajnos nagyobb a súlya). Ahogyan egy civilszervezet megnyilvánulhat a társadalom dolgaiban, az egyház is megtehesse ezt, de nagyobb hatása ne legyen.

Az szégyenteljes lenne, ha a jelenlegi kormány nyerne, de az ország jövője nem néhány év, hanem nemzedékek alatt dől el. Jó lenne minél hamarabb a helyes irányba állni, mind gazdaságilag, mind politikailag.

Sajnos nincs értékelhető ellenzék az országban. A jelenlegi vezetés leváltásának célja értelmes program nélkül számomra egy a jelenleginél gyengébb/rosszabb teljesítményű kormány alternatívájaként sem lenne meggondolandó. Rendkívül szélsőséges elemekből áll az ellenzék és csak az érdek tartja össze őket, illetve az Orbán-ellenesség. Ami pedig kiszivárog a programból, abból nem kérek. Nagyon kellene egy értelmes ellenzék: kiábrándító, hogy mennyire buta, dilettáns és önző horda pályázik kizárólag a bizalmunkra.

Semmi probléma nincs azzal, ha egyház közéleti kérdésben véleményt nyilvánít. Csak az a probléma, ha az egyház a pártpolitizálásba folyik bele. A probléma éppen az, hogy a magyar ún. történelmi egyházak közéleti kérdésekben tipikusan hallgatnak, a pártpolitizálásba viszont belefolynak. Arról sem olvastam/hallottam még, hogy egy történelmi egyház vagy képviselője felemelte volna a szavát Iványi Gábor egyházának üldözése ellen. Vagy általában az aktuálisan üldözöttek ellen, a totálissá váló gyűlöletpropaganda ellen. A magyar történelmi egyházak mindig a trón és az oltár szövetsége alapján álltak, kollaboráltak mindenféle hatalommal, a régi kommunistákkal ugyanúgy, mint most a fidesszel. A pénzért lojalitást és hallgatással fizetnek. Tiszteletre méltó, kivételes egyéniségek persze mindig voltak, de ők az egyházi vezetéstől sok jóra sosem számíthattak. Gondban lennék, ha

tiszteletre méltó kortárs magyar katolikus vezetőket (főpapokat) kéne megneveznem. A nyugdíjas Várszegi Asztrik és Beer Miklós, más nem jut eszembe.

Pap a templomba, politikus a térre való. Azért, mert mindkettő "t"-vel kezdődik, nem egy a kettő!

Nagyon elkeserít az állam és az egyház összefonódása. Nagyban is: amikor magas szintű kormányzati és államigazgatási pozíciók és egyházi tevékenységek, pozíciók keverednek, és kicsiben is: amikor a szószékről a politikai propagandát hallom. Hiányolom az egyházak kiállását a keresztény alapelvek mellett, a gyűlölet(keltés) ellen.

A Fidesz nem keresztény, konzervatív, hanem fasiszta maffia párt.

Politizálás a szószékről... Ugyan nem hallottam egyértelmű buzdítást szószékről semelyik politikai oldal támogatására, ám a prédikációkban időnként kétségkívül visszaköszönnek a kormánykommunikáció bevett toposzai (migránsozás, hanyatló Nyugat, kezdődő kereszténylüldözés Európában és a leggyakoribb: a család intézménye támadásnak van kitéve), jelezve az illető atya médiafogyasztási szokásait vagy inkább propagandának való nagy mértékű kitettségét. Így akár önkéntelenül is politizálnak, holott lehet, hogy az esetek többségében ez nem is volt cél. És a (közösségi) médiában legalább ekkora figyelmet érdemelnek az egyházi személyek, de akár világi hívek közösségi ill. hagyományos médiában való közéleti megnyilvánulásai is. Érdemes lenne irányelveket kidolgozni, hogy ki, hol, miről és főleg hogyan nyilvánuljon meg ezeken a platformokon, majd ennek megfelelően képzést nyújtani az érintetteknek, hogy az Egyház társadalmi tanítása hitelesen jusson el mindenkihez. Ennek azonban előfeltétele, hogy az Egyház függetlenedni tudjon (merjen?) az aktuális politikai hatalomtól.

Az egyháznak a társadalom életét jobbító kérdésekben határozottan ki kéne állnia az emberek/polgárok mellett. Ilyen kérdés az oktatás és az egészségügy. Az egyházi iskoláknak kellett volna először felállniuk és sztrájkolniuk a pedagógusok munkafeltételeinek jobbítása és a diákok oktatási lehetőségeinek javítása érdekében! Ez pl. fontos feladata lenne az egyházaknak!

III/A.

A válaszadók alapvetően jól látják a hazai helyzetet

Miután lezártuk a válaszadási lehetőséget nyilvános kérdőívünkre, a beérkezett válaszok alapján készült statisztikákat – a jelen tanulmány II/B. részében is látható diagramok formájában – megküldtük egy előre kiválasztott szakértői körnek, és megkértük őket, hogy anonim módon – kizárólag foglalkozásuk megjelölésével – értékeljék a kérdőív eredményeit. 64 személynek küldtük el kérésünket, ebből 34 személytől érkezett válasz megkeresésünkre.

A téma szempontjából szakértőnek értékeltük az állam vagy egyház területén több éve/évtizede dolgozókat, vagy akiknek egyébként jó rálátásuk van a két rendszer legalább valamelyikének a működésére. A szakértői körből kihagytuk az egyház hivatalos képviselőit, azaz a papságot és szerzetességet, hiszen jelen tanulmány elsődleges célja, hogy az egyházi vezetésnek adjon támpontot azzal kapcsolatban, hogy miként látják a hívek és civil szakértők egyház és állam kapcsolatát.

A beérkezett eredmények alapján elmondható, hogy a választ küldő szakértők nagy többsége (85,3%) szerint a nyilvános kérdőívet kitöltők összességében helyesen ítélték meg hazánkban állam és egyház kapcsolatának jelenlegi helyzetét. 11,8 százalék szerint a kitöltőknek csak részben van igazuk, számos részletkérdéssel nincsenek tisztában, és mindössze 1 szakértő mondta azt, hogy a válaszadók rosszul ítélték meg a helyzetet, mert egyház és állam kapcsolata kiegyensúlyozott, korrekt.

Többen a kérdéshez fűzött véleményükben is megfogalmazták mindezt:

„Igaz és nem kívánatos, hogy sok politikus "keresztény szósszal" leöntve tálalja politikai elképzelését, akkor is, ha azok valójában ellentétesek a kereszténység lényegével, de vannak a klerikusok és a hívek között is olyanok, akik másként gondolkoznak.”

„A válaszadók felismerik a politika mesterkedését az egyházak instrumentlizálásra és az egyházak identitáshiányát, amelyet politikai segítséggel igyekeznek megerősíteni.”

„A több, mint kétezer megkérdezett reálisan ítélte meg a vizsgálandó területet. Mindössze csupán egy-egy ponton vagyok - ott is csak árnyalatokkal - más véleményen.”

Arra a kérdésünkre, hogy „Ön szerint kell-e változtatni a jelenlegi helyzeten, és ha igen, mi lenne a teendő?”, szakértő válaszadóink 50 százaléka válaszolt úgy, hogy elsősorban egyházi vezetőinket kellene támogatni, motiválni, hogy hitelesebben képviseljék az egyházi közösségeket és az evangéliumot, valamint, hogy átláthatóbban gazdálkodjanak. 41,2 százalékuk szerint inkább a politika oldaláról lenne szükség változtatásra, amely mentén korrektebb alapokra helyeződhet állam és egyház viszonya. 3 fő volt azon a véleményen, hogy állam és egyház kapcsolatában nincs szükség változtatásra, annak kommunikációján viszont lehetne javítani.

Második kérdésünk látszólag megosztóbb volt az elsőnél, valójában azonban – amint az a kérdéshez fűzött véleményekből kiderül – a visszajelzést adó szakértők mind az állam, mind az egyház oldaláról látnának tennivalót, többen meg is fogalmazták, hogy az első két válasz közül legszívesebben mind a kettőt megjelölték volna. Sőt voltak, akik hozzátették, valójában mind a három területen, vagyis a kommunikáción is lenne javítanivaló.

„Szívem szerint a 2. és 3. választ egyszerre jelöltem volna be, de csak egyet lehetett választani, így maradt a 2. Abban nem bízom, hogy a politika képviselőit a hívők érvekkel meggyőzik a változtatás szükségéről; az egyház vezetőit sem egyszerű, mégis, ezt tartanám fő feladatnak."

„A politikusok befolyásolása is szükséges, a nyilvánosság erejével és a választásokon, de az egyházi vezetőktől feltétlenül tisztább hozzáállást várnék el, a hitelesség növekedését."

„A fenti válasz kényszeredett. A változtatás kulcskérdése nem az állam/egyház kapcsolat, hanem az egyház belső életének, vezetési mechanizmusainak szinodális üzemmód felé történő módosulása. Enélkül a magyar hagyományok tovább élése marad meghatározó."

III/B.

Szakértőink által képviselt szakmák (34 darab beérkezett válasz - volt, aki több szakmát is megadott):

Pedagógus (4), köztisztviselő (2), egyetemi oktató (6), közgazdász (1), szociológus (1), gyógypedagógus (1), nevelő (1), kiadóvezető (1), képzőművész (1), közösségszervező (1), középkorász (1), cégvezető (1), egyházi fejlesztő (1), filmrendező (1), jogász (1), HR-menedzser (1), polgármester (1), kutató (1), mezőgazdasági vállalkozó (2), mérnök (1), akolitus (1), építész (1), segítő szakember (1), szerkesztő (1), szociológus (1), mentálhigiénés szakember (1), újságíró (5), kommunikációs vezető (1), önkormányzati képviselő (1), missziós (1).

Közülük 6-an már nyugdíjasok.

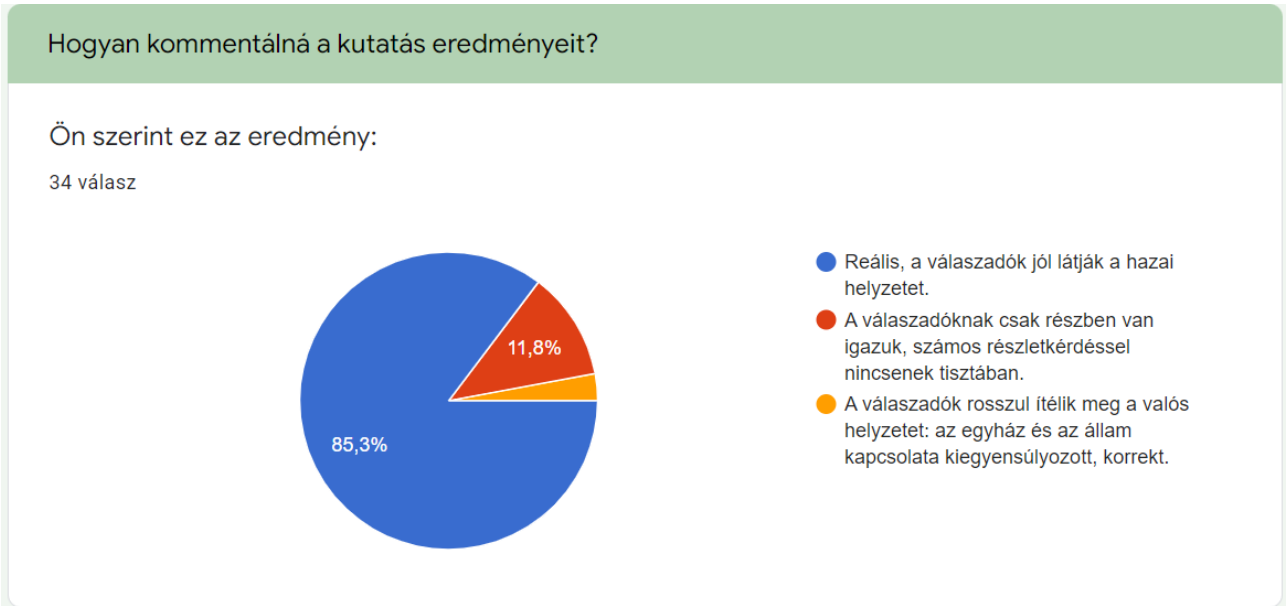

Beérkezett vélemények arra a lehetőségre, hogy a szakértők saját szavaikkal fejtsék ki, mit gondolnak a nyilvános kérdőív eredményeivel kapcsolatban (összesen 26 darab beérkezett válasz):

Nagyjából reálisnak gondolom az eredményt, a Szemlélek közönségének összetétele miatt a mintában talán némileg felülreprezentáltak a kormányt alapvető kritikával illetők.

Az állam és az egyház összefonódása hazánkban több mint 1000 éves. Ez az örökség megkerülhetetlen. Ami történik az a politikai kereszténység megvalósítása, illetve keresztény fogalmak felhasználása politikai célokra.

Érdekes lenne tudni, kik voltak azok, akik ilyen világosan látják a magyar állam és az egyház viszonyát. Mennyire fontos számukra a Szemlélek nézőpontja. Úgy tűnik sokan vannak, akik józanul képesek gondolkozni, és ez reménnyel tölt el a tekintetben, hogy az érdekek mellett mégsem vesznek el a krisztusi értékek. Talán mégis igaz lehet, ma Magyarországon, hogy a szeretet hatalmát nem nyomja a hatalom szeretete, miközben az állami média sajnos ez utóbbit képviseli. S ha csak a média tenné! Köszönöm a felmérést!

Szerintem nem a válaszadók tévednek, hanem ez az egy mondatos összefoglalás. Pl. az állami támogatásnál 86% semmit, vagy csak nagyon kicsit áldozna erre a célra, preferálja a jelenlegi helyzetet. 74% elfogadhatónak tartja, h egy pap politikussal mutatkozzék. 51% nem ellenzi, ha az

egyház vállalkozik. 59% legalább valamennyire átláthatónak tartja az egyházak működését. 95% nem vár el teljes azonosulást a jobboldallal az egyházak részéről. 83% szerint támogatnia kell az államnak az egyházakat. 59% szerint valamennyire szét van választva egyház és állam. 95% nem támogatná, hogy egy pap pártra szavazásra buzdítson. Csak 46% támogatná az állami támogatás csökkentését az egyházak számára. 85% támogatja, h az egyházak közéleti kérdésekben néha véleményt nyilvánítsanak. A helyes összefoglalás: "A kutatási eredményekből az tükröződik, hogy a válaszadók többsége szerint az egyház és az állam kapcsolata megfelelően van rendezve Magyarországon, az egyházak az egészséges mértékben vannak jelen a közéletben."

Magyarországon az állam és az egyház összefonódása vitathatatlan. Az egyház megalkuvó viselkedése, a hatalomhoz való kötődése teljes hitelteltelenséget eredményez. Az evangéliumtól messze került.

Igaz és nem kívánatos, hogy sok politikus "keresztény szósszal" leöntve tálalja politikai elképzelését, akkor is, ha azok valójában ellentétesek a kereszténység lényegével, de vannak a klerikusok és a hívek között is olyanok, akik másként gondolkoznak.

Szerintem is a hivő közösség számára nagy probléma a kultúrpolitikai kereszténység sok esetben hamis állításainak terjedése. Hasonló gondnak tekintem az állami finanszírozás és az állam mint az egyház "megrendelője" helyzet terjedését. A vallásos emberek természetesnek tekintik a politikai szerepvállalást, a hívők nagyrészt tűrik. Mindez a Krisztus követő minta adás elhalványulásához, a hamis keresztény identitás terjedéséhez vezet.

Látszólag ez az összefonódás pusztán az egyházak anyagi és ideológiai összefonódásából eredeztethető, azonban érdemes gyanakvással tekinteni az orosz modellre és feltenni a kérdést: nem ennek átültetési kísérletéről van-e szó az egyházak kisajátításával. Az orosz modellben a - volt KGB ügynökökből álló - egyházvezetés egy birodalmi törekvést (és háborút!) szentesít. Magyarországon sem kicsi a tét tehát: az egyházak anyagi, lelki és kulturális/szellemi öröksége és függetlensége kulcsfontosságú hitelességüket és túlélésüket tekintve is.

Különösen sokkoló, hogy a válaszadók több, mint 60%-a már hallott nyílt választási propagandát, ami elfogadhatatlan, kirekesztő az egyházi klérus részéről. Súlyosan ellentétes az evangélium szellemével, és azt sugallja, ha az illető szeretne közeledni Istenhez, akkor ez egyben pártszimpátiát is kell, hogy jelentsen. Ez keresőket távolít el, és leveszi a fókuszt Istenről.

A kutatás kérdéseit relevánsnak tartom, sőt, jónak, alkalmasak lehetnek az eredményei, hogy jobbítsunk ezen a mára nagyon elszomorító (felháborító) helyzeten.

Hívő keresztényként fájdalmas számomra látni, hogy az egyházak elfogadva a 30 ezüstöt (állami támogatások, előjogok, partnerség) lemondtak arról, hogy só (tartalom) és világosság (lelkiismeret, kritika, iránymutatás stb.) legyenek a társadalom és akár szeretetteljes intés a hatalom számára. Az építő kritika fontos, ám az egyház, amelynek a társadalom élő lekiismeretévé is kellene lennie, erről is lemondott. Abban a társadalmi válságban, amelybe sodródik az ország, jelentős szerepe lesz az egyház tudatos némaságának. Hiteltelenné vált, sajnos. A világi emberek számára nyilvánvaló a kollaborálás a hatalommal. A hívek sajnos vagy nem látják a szószékről hangzó propaganda és a szépülő templomok miatt, hogy valójában ez a lelkük ára. Ahol ugyanez az eset megtörtént, abból soha nem az egyház jött ki győztesen! Az üldözött, félretolt egyházból lett dörgölőzése folytán az üldöző, államegyház-szerű képződmény. Személyre szabják az egyházi törvényt azért, hogy püspök lehessen valaki? Lelkészeket, akik nem hódoltak be negligálják, a szolgálók szolgálatait ellehetetlenítik? Jézus Krisztus erre Ámen nem mond ma sem.

A válaszadók felismerik a politika mesterkedését az egyházak instrumentlizálásra és az egyházak identitáshiányát, amelyet politikai segítséggel igyekeznek megerősíteni.

Elég világosan látszik, hogy a válaszadók nem csak az egyház átpolitizálásával, a támogatások ürügyén "megvásárolt" státuszával vannak tisztában, hanem ezzel kapcsolatos nemtetszésüket is erősen kifejezik. Az eredményekből számomra nem egy dühös, bosszúra szomjas népakarat képe rajzolódik ki, hanem inkább egy az egyház jelenlegi állapotában csalódott és frusztrált hangulat, amiben békére és egymás kölcsönös tiszteletére van leginkább igény. Reményre ad okot, hogy érzésem szerint nem a hitben, "csak" az egyházi vezetésben ill. a politikával való szoros és nemtelen összefonódásban csalódtak volna az emberek.

Természetesen nem mindenben vág egybe a személyes tapasztalataimmal az itt kapott eredménycsokor. Főleg abban erősít meg, hogy a mostani kormányerők támogatói hangosak és agresszívak, a kormányzati politikát kritizálók félnek, csöndben maradnak. Problémás a "közfeladat" értelmezése és az "átvállalt közfeladatok" filozófiája, vagyis az egyházat így is lehet "államosítani", ezt nem értik sokan, azt olvasom ki az eredményből. Emiatt annyira kiegyensúlyozott az egyházak állami támogatásának csökkentéséről alkotott válaszkép.

A válaszok többségében jól tájékozottság tükröződik (csak 2-3 kérdésnél érzékelhető tájékozottsági hiány). A válaszolók köre ezért valószínűleg csak keresztény tájékozottságúak körében tekinthető "országosnak". Vélelem: a minta kiterjedhet a társadalom minden rétegére, de azon belül valószínűleg kisebbségi (~ 30%) szinten "reprezentatív". A társadalom egzisztenciálisan közömbös (~60°%), vagy tudatos választással vallástalan (~10%) sokaságainak véleménye legfeljebb "beszűrődik". Ez nem baj, különösen akkor, ha ez volt a kutatás célja. Az eredmények értelmezésénél viszont számolni kellene ezzel a reprezentáltsági egyoldalúsággal. Az integráltságra vonatkozó frissebb modellekben (Kovách I. et al., MTA TKSzI, 2017) nincsenek vallásosságról képet adó adatok. Tomka M. munkásságából viszont tudható, hogy a kereszténységhez kötődés komoly integráló tényező, és nem egyenletesen "keresztezi" a tőle függetlenül felvett szekuláris integráló szerepű rétegjellemzőket. A társadalom szélesebb terpesztéssel felvett mintájában valószínűleg a "részletkérdésekkel nincsenek tisztában" eredmény lenne domináns.

A kormány az egyházak finanszírozási rendszerén keresztül büntet és jutalmaz, ezzel totális függésben tartja az egyházi vezetőket. Más kérdés, hogy az egyházi vezetőktől pedig azt várnám el, hogy a pénzügyi függés ellenére is álljanak ki az igazság mellett, és ne a mammont válasszák...

A több, mint kétezer megkérdezett reálisan ítélte meg a vizsgálandó területet. Mindössze csupán egy-egy ponton vagyok - ott is csak árnyalatokkal - más véleményen.

Be kell valljam, hogy saját magamnak sincsenek biztos információim a témáról, a média kiragadott (és olykor szélsőséges) híradásai alapján próbálunk tájékozódni a világban, messzemenő következtetéseket nem mernék ez alapján levonni magam sem. Nem tudom, mennyi pénzt kapnak az egyházak, és mi alapján, ebből mire mennyit fordítanak, mit vár el cserébe az állam tőlük, az egyházi vezetők felelősségi körét sem ismerem. Inkább csak benyomásaink vannak. Tisztelet és köszönet a Szemlélek munkájáért, hogy segítetek a kerekebb kép kialakításában. A válaszadók mintája nem tűnik reprezentatívnak, valószínűleg a Szemlélek (számomra kedves) olvasóközönségére korlátozódik, amit a válaszok is tükröznek.

A keresztény nevet, fogalmakat politikai céllal használják, visszaélve pl. a katolikus=egyetemes szó jelentésével is, kirekesztő/megbélyegző céllal használják, és egyáltalán: olyan károsan, bűnösen megosztó diskurzus dívik, amibe keresztények, papok is beleállnak, ami káros. Kereszténység és fröcsögő gyűlölet nem egy kategória, valamint a keresztény eszmerendszer politikai legitimációra használata sem helyénvaló véleményem, meggyőződésem szerint.

A korábban az egyházakkal közösen kialakított mellérendelt viszonyból adódó közös gondolkodás és cselekvés, ma már egy kiszolgáltatott alá- fölé rendszerré vált.

A kérdőív eredményei ilyen formában nem adnak hasznos információt számomra, mivel nem tudok semmit a 2688 kitöltőről. Egy olyan dimenzió, hogy pl. kinek mi a jelenlegi politikai/párt preferenciája (és mennyire biztos szavazó) sokat dobott volna a helyzeten (esetleg még egy életkor+iskolai végzettség). Így mondjuk azt tippelném, hogy egyedül a Szemlélek oldalán volt fent, ennek megfelelően eleve azok töltötték ki, akik a Szemlélek értékrendjével valamilyen szinten tudnak azonosulni, ami azonnal kiejti a Fidesz-KDNP szekértábor túlnyomó részét. Ha ugyanezeket a kérdéseket a vasarnap.hu olvasótáborának tennénk fel, nyilvánvalóan más eredményt kapnánk. Szóval az az érzésem, hogy megkérdeztük azokat, akik egyetértenek velünk, hogy egyetértenek-e velünk. A pap nyilvánosan mutatkozzon politikussal kérdés azért is különösen nehéz, mert a pap valamennyire közéleti szereplő is, nem utasíthat el ilyen alkalmakat, sőt. Ferenc pápa is rengeteg képen szerepel Vlagyimir Putyinnal, ettől senki nem gondolja, hogy Putyin barátja lenne. Kíváncsi vagyok, hogy a 25% válaszadó, aki szerint ez elfogadhatatlan, hogyan képzelne el egy városi ünnepséget, egy templomszentelést, egy szobor vagy iskola átadást. A támogatás témája ráadásul azért is nehéz ügy, mert a legtöbb hívőnek nincs fogalma arról, hogy milyen jogcímen mennyi pénzt kap az egyház az államtól (legalábbis a katolikus). Ez persze megint nem szerencsés. Viszont a legkedvesebb kérdésem ebből a témakörből van: örömmel olvastam, hogy a válaszadók majdnem kétharmada hajlandó lenne a zsebébe nyúlni is, ha úgy tudna működni az egyház. Most egy csomó olyan dolgot megtudtatok a kérdőívből, amik semmilyen módon nem befolyásolják (mert nem befolyásolhatják) a munkátokat és meggyőződéseteket. Hodász András atyát azért tisztelem nagyon, mert rajta azt érzem, hogy tényleg az egyház tanítása alapján szólal meg, függetlenül attól, hogy ez egyezik, ellenkezik vagy nem is találkozik a kormánypárti szólamokkal. Szerintem ennél nem több és nem kevesebb a ti dolgotok is.

Valahol a 'jól látják' és a 'részben van igazuk' között helyezném el a válaszomat. Alapvető intézményi és általános politikai összefonódás - szerintem - nincs, de több ponton szorosabb a kapcsolat, mint lehetne vagy mint kellene. Ennek egyik oka az, hogy Magyarországon óriási mértékű a jövedelmek központosítása, redisztribúciója: a polgárok zsebében viszonylag kevesebb pénz marad, hogy abból finanszírozzák a számukra fontos közösségi tevékenységeket. A túladóztatott polgárok ezek után viszont elvárják, hogy a kormányzat átfolyassa a forrásokat azokra a területekre, amiket ők fontosnak tartanak. Ennek a jelenségnek párja, hogy az egyházak is függenek a kormányzati támogatásoktól, például az egyházi vagyon (pl. templomok) fenntartásában. A másik oknak azt tartom, hogy a jelenlegi kormányzat néhány számára kellemetlen közfeladatot szívesen kiszervez az egyházaknak (oktatás, szociális ellátás), ami szintén az összefonódást vagy annak látszatát erősíti. (Hozzá teszem, hogy ebben a kérdésben én abszolút laikus vagyok, a területet nem kutattam.)

Van egy párt, ami hitelesen képviseli a keresztény értékeket, ez pedig az MKKP. Sajnálom, hogy ezt az emberek nem látják. Szerintem pedig alapvetően komoly probléma, hogy az emberek inkább elfogadhatónak találják az egyházak állami támogatását, mint nem "ha átvállalnak feladatokat az államtól." Az egyháznak SEMMILYEN feladatot nem szabad ÁTVÁLLALNI az államtól. Az egyháznak innovatívnak kell lennie, és már rég elmúlt az a korszak, ahol az ispotályok és árvaházak innovatívnak számítottak. Ezeket már tisztességes államok mint jógyakorlatokat átvették az egyházaktól. Az ilyen intézmények egyházi működtetése a legrosszabb fajta regresszió, egyenes út az állam de-krisztianizálása felé. Az egyházaknak ma permakultúrás biogazdaságokat, menekültintegrációs intézményéket, erdőtelepítéseket, közösségi közlekedési infrasturktúrákat, kohabitációs közösségeket kéne teljes erejéből csinálnia, meg ezer másik dolgot, amivel át tudja menteni a keresztény társadalmat az anyagi kultúránk összeomlása közepette. Ehelyett leragadtak a 13. században.

Ennek nem látom értelmét, lényegében azt kérdezik, hogy az átlag véleménye egyezik-e az enyémmel. (Egyébként egyezik.) A legnagyobb probléma, hogy a felmérés nem reprezentatív, ez annyit mutat, hogy milyen a Szemlélek olvasóközönsége. Az lenne a tippen, hogy egy reprezentatív minta erősen más eredményt adna.

Kezdem a rosszal: számomra néhéz úgy értelmezni a grafikonokat, hogy kik is a "válaszadók" pl: életkor, világnézet, képzetség. Nekem segítene árnyalni a leírtakat. Ezért, ameddig ezeket nem látom, nehéz pontos konklúziót levonom. Az mindenestre jó, hogy megszületett ez az eredmény, a belefektetett munka mindenképp dicséretes.

Nagyon fontosnak tartom a témát! A közéleti kommunikációt hasonlónak érzem a szocialista időkével, csak éppen a marxista-leninista szlogenek helyett keresztény mázzal van leöntve. Az én környezetemben lévő papok kifejezetten tartózkodnak a politikai véleménynyilvánítástól. Persze lehet, hogy ösztönszerűen ilyen helyekre járok. Egyedül Mékli Attilánál hallom néha, hogy szót emel valamilyen keresztény és emberi érték mellett, amit a kormányzat nem vesz figyelembe - de ezt nem politizálásként emlegeti, hanem úgy, hogy ez fontos és igazságos lenne - adott esetben fontosabb, mint valamely fennen hangoztatott szólam. Az egyházközségi levelezőlistán néha-néha megjelenik egy-egy politikai célzás, de szerencsére mindig van, aki rögtön válaszol: ez a lista nem erre való, mindenki arra szavazzon, amit esze-lelkiismerete jónak tart. Nehéz viszont, hogy személyes beszélgetésekben is előjön egy-egy félmondat, szemvillanás, ami arra utal, hogy "persze mi így gondoljuk". Sokakban egy zsákban van a keresztény hit a nemzeti öntudattal, sőt esetleg revizionista álmokkal. Ezért értékeltem nagyon Székely János püspök atya Trianon 100.-ra mondott beszédét!

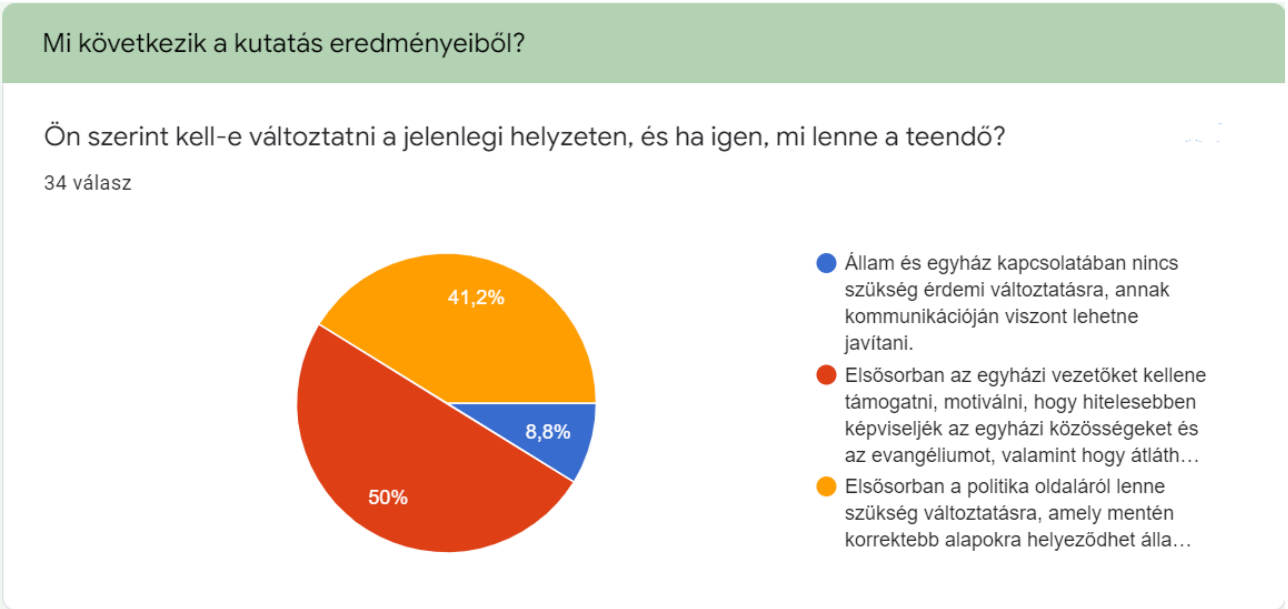

Beérkezett vélemények arra a lehetőségre, hogy a szakértők saját szavaikkal fejtsék ki, milyen javaslataik lennének a jövőre nézve (összesen 28 darab beérkezett válasz):

Szívem szerint a 2. és 3. választ egyszerre jelöltem volna be, de csak egyet lehetett választani, így maradt a 2. Abban nem bízom, hogy a politika képviselőit a hívők érvekkel meggyőzik a változtatás szükségéről; az egyház vezetőit sem egyszerű, mégis, ezt tartanám főfeladatnak.

Nem várhatjuk a politikától, hogy ne politikai megfontolások mentén működjön. Ez naivitás lenne. Magunktól várhatjuk, hogy egyre jobban evangéliumi megfontolások mentén működjünk.

A politika már régen nem az Evangéliumot képviseli, nem találok hiteles embereket arrafelé. Az egyházban még vannak hiteles emberek, akik úgy tűnik képesek maradtak függetlenek maradni a napi politikai érdekektől, tehát ott van még keresnivaló.

A válaszadók kielégítőnek látják állam és egyház együttműködését, szinergiáját. A kommunikáción pedig mindig van mit javítani.

Az egyházi vezetőknek teljes paradigma váltásra lenne szüksége. Kevesebb hatalom, laikus (nők) bevonása, demokratikus döntéshozatal, klerikalizmus visszafogása.

Nagyon örülnék, ha az egyházi vezetők hitelesebben közvetítenék az evangéliumot.

Szerintem az egyházi intézmények jellemzően világi szerepek és premisszák mentén működnek ma. Nem hiszek abban, hogy a vezetőink fognak megújulni, hitelesebbé válni. A politika - mint oly sok országban - "önállósítsa" az egyházat. A társadalmi szerepvállalásban az egyházak saját elhívásuk menetén vegyenek részt és ne versenyezzen - főleg ne előnyt élvezve - a világi intézményekkel. Az államhatalom felel a társadalom működéséért, ezért használja adóforintjainkat. Azzal pedig el kell számolni. Ha egyházi intézmények használják fel, akkor vagy az állam irányítja az egyházi intézményt, vagy nem kontrollálja az adóforintjaink felhasználását.

Társadalom attól lesz keresztény, hogy abban a hiteles, Krisztus-követő keresztények mennyiségben és minőségben milyen módon tudnak megjelenni és krisztusi értékeket - pl. a szeretet - képviselni. Az egyházvezetésnek ebbe kellene beleállnia, így rehabilitálhatnák magukat szélesebb nyilvánosság szemében és tekintetében is és szervezettebben támogathatnák azokat, akik ennek az eredeti krisztusi missziónak a jegyében tevékenykednek.

Legszívesebben a két utolsót együtt jelölném.

A kérdéssel több mint 30 éve foglalkozó, aki könyvet írt a kialakult helyzetről és a megoldási javaslatokról.

A politikusok befolyásolása is szükséges, a nyilvánosság erejével és a választásokon, de az egyházi vezetőktől feltétlenül tisztább hozzáállást várnék el, a hitelesség növekedését.

Nagyon komplex a helyzet. Az elmúlt 12 évben jelentős csorbát szenvedtek hazánkban a szabadságjogaink. Ez azért is fájó, mert jogász vagyok. A médiatúlsúly folytán egy szólamú lett a tájékoztatás, amely láthatóan a szellemi, lelki leuralás veszélyes vize. Persze, azt lehet csak megkorrumpálni, aki hagyja, annak a lelke megvehető, aki hagyja. Ezért volt némi tanácstalanság a 2 és 3-as pont jelölése között, szívem szerint mindkettőt bejelölném, mert mindkét félnek felróható a felelőssége, ám a 30 ezüstöt és az előjogokat nem lett volna köteles az egyházi elfogadni, vállalva inkább a néppel való együtt nyomorgást, purián kereszténységet, mint kegyelti státust. A hatalom nem szereti az egyházat. Politikai érdeke az egyház rövid pórázon való tartása, nem erővel, mint azt a buta kommunisták tették, hanem pénzzel, épülő templomokkal, kitartott papokkal, bővülő intézményi hálózattal, mert így a "templomos" vallásos nép, de még sajnos élő hitű keresztények is pórázon (politikai hálójukban) tarthatók. A lelkészek pedig félve, hogy megosztanák a gyülekezeteiket, nem beszélnek a valóságról, beszélnek inkább a "szeretetről", és kerülik a kényes, megosztó témákat. A "szeretet" jegyében hallgatnak. Óriási azonban a felelősségük, ahogy minden kereszténynek az. Vertikálisan engedelmeskedni az igének, Isten szavának, mindenben keresni az Ő országát, ám horizontálisan pedig a mindennapokban megélni a Krisztust, hogy a cselekedetek összhangban legyenek a szavakkal, hogy az élet akár szavak nélkül is prédikálják a Krisztust: meglátogatni a börtönben lévőt, enni adni az éhezőnek, segíteni az árvák, özvegyek, kicsik, jövevények ügyét, képviselni az isteni igazságot, jellemes maradni egy jellemtelen, és morálisan lecsúszott társadalomban.

Bár az egyházak önállósága lenne kívánatos, de a jelenlegi személyi összetételben és képzettségi színvonalon ez elképzelhetetlen.

Hiányzik a 4. opció, amiben az egyház vonul messzebb az államtól (miért a politikától várjuk, hogy javítson a helyzeten, miért nem az egyháztól?). Szerintem fontos lenne "megtisztulni", hátrébb vonulni a politikától, akár az állami milliárdok elvesztésével együtt. Fontos az állami támogatás, de nem jó, hogy az egyház "kitartottá" vált, ráadásul luxus körülmények közé helyezett kitartottá. Van erre egy csúnya szó, azt most nem írom ide.

Az egyházi vezetők megváltoztatása kb. reménytelen. Kellene hozzá pl. egy egyházüldözés.

Hívőként az egyházi vezetéssel van dolgunk, állampolgárként az államival. Minden hívő köteles az egyházi tanítás szellemében minősíteni az állami vezetőket, de itt és most arra kell fókuszálnunk, hogy minél hangosabban támogassuk Egyházunk vezetőit, mert elsöprő többségük bizony fél a hívektől és az alsópapságtól is. A rájuk rótt egyházi feladatokat egyre kevésbé tudják menedzselni a mind kevesebb és öregebb pappal, így nem tudnak/mernek semmit sem elvárni, pláne nem parancsolni a papjaiknak, a hívekről nem is beszélve. Inkább azt figyelik, hogy ne kerüljenek konfliktusba a hívekkel, sem a papokkal, és hogy megússzák a dolgokat balhé nélkül. Márpedig ez nyilván rossz gyakorlat, a Názáreti nem az a megúszós fajta volt... A püspökök, ha látják, érzik a támogatást, sőt elvárást a hívektől, akkor bátrabban mernek ellentmondani a kormányzati nyomásnak. Most csak titokban szabotálnak, pl. igyekeznek kibekkelni, hogy újabb iskolákat lőcsöljön rájuk az állam stb. A gazdálkodás - hát az bajos, sajnos e téren nemzedékek óta van káosz, talán ebben kellene leginkább átadni a terepet alkalmas világiaknak.

A fenti válasz kényszeredett. A változtatás kulcskérdése nem az állam/egyház kapcsolat, hanem az egyház belső életének, vezetési mechanizmusainak szinodális üzemmód felé történő módosulása. Enélkül a magyar hagyományok tovább élése marad meghatározó.

Átlátható támogatási rendszer kialakítására lenne szükség: egyrészt az egyházak a közfeladataik ellátásához szükséges összeghez feltétel nélkül (törvényileg garantálta módon) jussanak hozzá, másrészt olyan egyedi támogatások nyújtására ne legyen lehetőség, amellyel jelenleg az egyházak lojalitását jutalmazzák, hanem ezen plusz támogatások elosztása is egy a lojalitástól függetlenül, világos szempontrendszer szerint történjen.

Az Uniós tapasztalatok becsatornázásával korrigálni szükséges a hivatalos egyházpolitikát. Ajánlanám Platthy Iván véleményének figyelembevételét.

Nagyon kevés befolyásunk lehet akár az állami, akár az egyházi vezetőkre. Hiteles keresztény életet senkire sem lehet erőltetni (ez nem törvényeken, szabályzatokon vagy pénzen múlik)!!! Az Egyház mi vagyunk. Elsősorban a saját hiteles keresztény életünkért vagyunk a felelősek, se az Egyházra, se az Államra, vagy a vezetőkre ezt a felelősséget át nem ruházhatjuk. Ezzel tehetünk a legtöbbet! Építsük Krisztus Egyházát a saját környezetünkben, a saját felelősségi körünkben, és a csodákat meg fogja látni a világ is (még talán a vezetőkre is hatással lehet)! Ne felülről várjunk változást, kezdjük el lentről!

Igazából mindháromra szükség volna. Az egyházi vezetők hozzáállásán és kommunikációján változtatnék hamarabb, mert ők képviselik az egyházat s tőlük hatványozottabban várják, várom a hitelességet s a Mesterhez való hűséget. Remélem azt is, e téren nagyobb az esély a változtatásra...

Az emberek bizalmából létező és az emberek szolgálatára hivatott szervezetek / állam és egyház/ között a folyamatos párbeszéddel lehet egy konszolidált állapotot megteremteni.

Szerintem mindkét oldalon kellene változtatni. Az egyház oldalán viszont én nem feltétlenül a vezetőkre ugranék. Hogy hangzik ez a mondat? "Elsősorban az egyház tagjait kellene támogatni, motiválni, hogy hitelesebben képviseljék az egyházi közösségeket és az evangéliumot, valamint,

hogy átláthatóbban gazdálkodjanak." Amíg itt van dolgunk, addig én békén hagynám a püspökömet :)

Az EU-összehasonlításban sajátosan magas központi kormányzat felé való redisztribúción kellene enyhíteni talán leginkább. (Furcsa, hogy pont a szubszidiaritás elvét, amelyik az egyik legjelentősebb keresztény gondolati hozzájárulás a társadalomszervezéshez, szereti rendszeresen megsérteni az a politikai erő, amelyik a kereszténységet védené Európában.) Ha az egyházak jobban függenének anyagilag a hívektől, mint az újraelosztástól, az egyházi vezetők és a hívek közösségei is kevesebb kompromisszumra kényszerülnének egyes helyzetekben. Ugyanígy problémás, ha a politikai erők nagy erőkkel használnak kereszténységgel kapcsolatos jelszavakat, amely közegben már kommunikációs nehézséget jelenthet egy-egy hitbeli vagy a társadalmi tanítással kapcsolatos álláspont hirdetése.

Nemnövekedés, sőt, tudatos de-growth, egészen addig, amíg önellátóak nem tudunk lenni. Onnan pedig olyan profi gazdálkodást kell folytatni és innovációt, mint anno a ciszterek tették. Ennyi. Fel kell vállalni, hogy kevesen vagyunk és szegények. Minden más hazugság, az egyház pedig nem élhet hazugságban - most abban van, és haldoklik is.

Ez nem a kutatásból következik, mert nem hiszem, hogy a felmérés reprezentatív lenne, ez a saját véleményem, ami egyezik a felmérésével.

Mivel nem pontos a kommunikáció, ezért nem tudom eldönteni, hogy mi az állam és az egyházzak kapcsolata. Ezért nem tudom eldönteni, h kell-e változtatni.

Egy politikus lehet keresztény, az értékrendje belülről irányíthatja. Ha így van, akkor annak nem a szavaiból, hanem a tetteiből kell kiderülnie: minden ember érdekét szem előtt kell tartania - de különösen azokét, akik nem képesek magukért kiállni. Gyűlöletkeltés helyett az együttműködést, a magértést, mások tiszteletben tartását kell szorgalmaznia. Más kérdés, hogy a hatalmat kedvelők mindig keresnek maguknak ideológiát, amivel az embereket maguk mellé állíthatják. Magyarországon a szocialista időkben, az elnyomás, olykor üldözés idején sok hiteles keresztény emberrel lehetett találkozni, akik hitükért szenvedni is hajlandók voltak. Talán ennek is köszönhető, hogy - legalábbis egyelőre - van némi bizalom a keresztény értékek iránt. De ha kiderül, hogy ez csak üres szólam? Hiteltelenné válnak, nemcsak a politikusok, hanem az egyház is.

* * *

Örömmel fogadunk a felméréssel kapcsolatban minden érdemi visszajelzést.

Amennyiben üzenni szeretne a készítőknek,
az alábbi elektronikus levélcímen várjuk észrevételeit:

uzenet@szemlelek.net